Вітаємо з Днем Незалежности України!

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXII П'ЯТНИЦЯ, 19 СЕРПНЯ 2005 РОКУ ЧИСЛО 33 VOL. CXII FRIDAY, AUGUST 19, 2005 No. 33

Віктор Ющенко і Борис Тарасюк про ЄЕП

КИЇВ. – Президент України Віктор Ющенко 14 серпня висловився за розвиток стратегічних інтересів України як на західньому, так і на східньому напрямах. „Така вже доля України, що Закарпаття має кордон з ЕС, а біля моєї рідної Сумщини пролягає західній кордон Росії, така наша географія. Це два цікавих світи, але ці світи потребують різних підходів", – заявив Президент. Говорячи про взаємини з Евросоюзом, він підкреслив, що з ЕС Україну пов'язує третина товарообігу, а тому, щоб вести ефективний діялог з цим світом, „Україні потрібно знати його абетку", бути членом міжнародних і евроатлантичних організацій.

З іншого боку, зазначив В. Ющенко, 18 відсотків українського товарообігу припадає на Росію. Цей ринок має великий потенціял, і Україна потребує нових підходів для розвитку торговельних взаємин з цією країною. „І тому ми говоримо, що Україна готова співпрацювати з СНД як спостерігач", – сказав Президент.

Коментуючи участь України в Єдиному економічному просторі (ЄЕП), В. Ющенко наголосив на потребі уніфікації митних систем, поліпшення прикордонної співпраці та створення зони вільної торгівлі з країнами-учасницями ЄЕП. Він нагадав, що 1993 року між Україною та Росією було підписано таку угоду, яка, однак, не працює. Нині завдання полягає в тому, щоб зона вільної торгівлі запрацювала і приносила користь економічному розвиткові обох країн, підкреслив В. Ющенко. Він повідомив, що плянує обговорити це питання з російським провідником під час зустрічі провідників держав СНД у Казані.

Зі свого боку, міністер закордонних справ України Борис Тарасюк заявив 16 серпня, що Україна не вступатиме у митний союз з ЄЕП. Україна зацікавлена в розвитку проєкту ЄЕП, однак, відмовиться від приєднання до митного союзу в межах цього об'єднання. Б. Тарасюк сказав, що „Україна прагне здійснювати насамперед ідею зони вільної торгівлі" у межах ЄЕП і не підпише угоди про єдиний митний союз з країнами цієї організації.

„Митний союз і зона вільної торгівлі – це, як кажуть у нас в Одесі, дві великі різниці", – зазначив міністер. Україна зацікавлена в розвитку проєкту ЄЕП тією мірою, якою це не суперечить її курсові на членство в Европейському союзі, наголосив Б. Тарасюк. „Ми готові брати участь у проєкті ЄЕП тією мірою, якою це не суперечитиме нашим стратегічним зовнішньополітичним цілям", – сказав Б. Тарасюк, уточнивши, що „ці цілі полягають у вступі цього року до Світової організації торгівлі і, у перспективі, у вступі України до Европейського союзу".

Б. Тарасюк повідомив, що українську державу пов'язує з ЕС „угода про партнерство і співробітництво, що була підписана в 1994 році і чинна від 1998 року".

„Укрінформ"

КИЇВ. – 24 серпня 1991 року перед будинком Верховної Ради було розгорнуто великий прапор України.
Фото: В. Бондаренко (архів „Свободи").

Сергій Головатий - новий адвокат Лесі Гонґадзе

Мати Г. Ґонґадзе подасть в Европейський суд на Україну

КИЇВ. – Депутат Верховної Ради і правник Сергій Головатий погодився 11 серпня захищати інтереси матері загиблого журналіста Георгія Ґонґадзе Лесі Ґонґадзе. Андрій Федур, який раніше захищав інтереси Лесі Ґонґадзе, був позбавлений цієї можливости, оскільки Генеральна прокуратура відкрила проти нього кримінальну справу за розголошення інформації про рахунки Бориса Пінчука, який звинувачує голову Донецької облради Бориса Колесникова у здирництві.

С. Головатий підкреслив, що Генеральний прокурор Святослав Піскун своїми діями залишив матір журналіста без захисту. „Він (С.Піскун) плюнув матері в обличчя, він також плюнув В. Ющенкові в обличчя. Декларації Президента щодо розкриття справи Г. Ґонґадзе нівельовані діями С. Піскуна", - зазначив С. Головатий. Він також підкреслив, що „С. Піскун часів Л. Кучми аж ніяк не відрізняється від С. Піскуна при президентстві В. Ющенка".

Леся Ґонґадзе заявила 16 серпня, що має намір звернутися до Европейського суду з

(Закінчення на стор. 5)

Володимир Литвин критикує владу України

ХЕРСОН. – Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, перебуваючи 15 серпня у Херсоні, звинуватив уряд у суттєвому заниженні рівня інфляції в Україні. Він заявив, що насправді інфляція в Україні більш ніж удвічі перевищує офіційні дані. За даними Державного комітету статистики, інфляція становить близько 7 відсотків, проте, як нагадав В. Литвин, Міжнародний валютний фонд, місія якого нещодавно перебувала в Україні, назвав удвічі більший показник - 15 відсотків інфляції у річному вимірі. Українські урядовці неодноразово заявляли, що уряд намагатиметься втримати інфляцію на рівні 9.8 відсотка, і прогнозували дефляцію у літні місяці.

В. Литвин вже не вперше критикує дії уряду: він неодноразово заявляв про помилки у реґулюванні цін на цукор, м'ясо та енерґоносії. Тим часом прем'єр-міністер Юлія Тимошенко запевняє, що Кабінет міністрів повністю контролює економічну ситуацію і не бачить підстав для занепокоєння. Промовляючи у Херсоні, В. Литвин назвав взаємини між парляментом та урядом нормальними. Він також сказав, що, на його переконання, сьогодні в Україні наявна „фактична криза управління" і потрібно повернути зусилля влади до внутрішніх проблем. Голова ВР сказав також, що проведення адміністративно-територіяльної реформи є не на часі, і парлямент не ухвалить її найближчим часом. У той же час В. Литвин наполягає, що політична реформа має набрати чинности з 1 січня 2006 року, і не потрібно вести жодних розмов про можливість відкласти її здійснення.

Під час зустрічі з працівниками Херсонського суднобудівного підприємства ім. Комінтерну 12 серпня Володимир Литвин сказав, що необхідно зробити все для того, щоб вибори до парляменту в 2006 році „пройшли нормально", а не говорити заздалегідь про те, що вони „будуть брудними". За його словами, людям непросто буде вибрати серед більш як сто політичних партій, які зареєстровані в Україні. В. Литвин вважає, що перед виборами кожен обіцятиме, що він найкращий. Колишня влада весь час говорила про те, що вибори будуть „брудними", а тепер ці ж висловлювання повторює і нова влада. „Складається враження, що дехто хоче ці вибори провести саме таким чином", – сказав він. При цьому В. Литвин зазначив, що на сьогодні в Україні порушено понад тисячу кримінальних справ за фактами порушень виборчого законодавства. В той же час він наголосив, що нерідко до відповідальности притягують не організаторів фальсифікацій, а рядових виконавців.

В. Литвин назвав абсурдною ситуацію, коли людей на допити, в тому числі і щодо

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Шлях до храму зі Львова до Києва

КИЇВ. – Представник Української Православної Церкви Московського патріярхату 11 серпня заявив, що рішення Української Греко-Католицької Церкви перенести резиденцію зі Львова до Києва підриває діялог між Православною і Католицькою Церквами. Оголошення Української Греко-Католицької Церкви про перенесення резиденції до Києва (див. „Свобода" ч. 32), викликало різкий протест з боку Московського патріярхату. 1945 року за розпорядженням совєтського диктатора Йосифа Сталіна почалися гоніння на греко-католиків і знищення їх парафій. Вірні греко-католики пішли у підпілля, і леґалізація цієї Церкви в Україні відбулася лише наприкінці 1980-их років. За повідомленням Української Греко-Католицької Церкви, після приїзду до Києва її предстоятель кардинал Любомир Гузар житиме у приватній квартирі, бо його помешкання поки не готове. Резиденцію споруджують поблизу Патріяршого собору Воскресіння Христового на лівому березі Дніпра. Будується цілий комплекс, який складається з собору і двоповерхової резиденції. Кардинал Гузар розпочне свою діяльність у Києві з урочистої літургії 21 серпня на місці будівництва патріяршого собору.

На Волині визнано УПА

ЛУЦЬК. – Волинська обласна рада 16 серпня визнала Українську Повстанську Армію воюючою стороною у Другій світовій війні, а її ветеранів – борцями за волю і незалежність України на території Волинської области. Рішення ухвалили 55 із 70 присутніх депутатів обласної ради. Народний депутат України Станіслав Пхиденко (фракція комуністів), який був присутній на сесії, назвав це рішення „наругою над історією".

Олігархи відпочивають

КИЇВ. – Український мільярдер Ринат Ахметов, якого Генпрокуратура України хоче допитати, перебуває в Італії, повідомило 9 серпня пресове агентство Ройтерс. Минулого місяця Р. Ахметов не з'явився на виклик. Сам Р. Ахметов сказав, що з дружиною і двома синами відпочиває в Монако. Він хоче поговорити з прокурорами, якщо „буде будь-що серйозне для обговорення". Генпрокуратура наполягає на допиті Р. Ахметова в справі придбання майна в Донецьку в 1990-ті роки. Сам Р. Ахметов відзначив, що „ми інвестували в українську економіку згідно з тодішніми правилами". В той же час Анатолій Засуха та Ігор Бакай переховуються в Росії, Володимир Щербань – у США, а Руслан Боделан – у Південній Африці. Такі дані про місцеперебування колишніх чиновників надали „5 каналові" 14 серпня в Міністерстві внутрішніх справ. З усіма країнами, в яких перебувають утікачі, ведуться переговори про екстрадицію. Колишній губернатор Київщини А.Засуха був оголошений у міжнародний і міждержавний розшук через Інтерпол 12 липня, колишній керівник Держуправління справами Ігор Бакай - 4 травня, колишній губернатор Сумської области Володимир Щербань – 6 травня, а колишній посадник Одеси Руслан Боделан 5 травня був оголошений у всеукраїнський розшук.

Матеріяли про загибель В. Чорновола передано Генпрокуратурі

КИЇВ. – Генпрокуратурі будуть передані матеріяли розслідування загибелі В'ячеслава Чорновола, яке провела слідча комісія Народного Руху України, заявив 16 серпня один з провідників партії Ярослав Кендзьор. На думку Я. Кендзьора, ці матеріяли можуть посприяти слідству, яке відновилося після зміни влади в Україні. За офіційною і досі не спростованою версією міліції, яку тоді очолював нині покійний Юрій Кравченко, смерть голови Руху В. Чорновола настала внаслідок трагічного збігу обставин. Натомість Я. Кендзьор наголосив, що комісія Народного Руху України під головуванням колишнього професійного слідчого Миколи Степаненка встановила зовсім інші причини катастрофи. „Є дуже чіткий аналіз, зроблені на комп'ютері різні варіянти моделювання цієї аварії. І все показує, що, без сумніву, це було сплановане вбивство В'ячеслава Чорновола", - наголосив Я. Кендзьор. Депутат також переконаний, що до слідчих процедур має бути залучений колишній голова СБУ та екс-прем'єр України Євген Марчук, який заявляв, що в нього була відеокасета зі свідченнями невідомого офіцера міліції про організацію замаху на В. Чорновола.

Телевізійникам рекомендують „підтягнути" державну мову

КИЇВ. – На сьогодні існує три головні мовні проблеми українського телеетеру: вимова, русизми та неправильне використання закінчень у словах. Такі висліди контролювання української мови на більшості вітчизняних телеканалів, яке провів Інститут української мови НАН України на замовлення телеканалу СТБ в рамках соціяльного проєкту „Українська мова в телевізійному просторі" і 15 серпня подав до публічного відома. Згідно з висновками науковців, найпоширенішою проблемою залишається вимова, коли на українську мову накладається російська артикуляція. В українській мові [о> не повинно звучати як [а> або [у> („двох", а не „двух"), крім деяких випадків, а звук [е> не наближається до [и>. Також неправильним є вживання русизмів: „отримати поразку" замість „зазнати поразки", „задавати питання" замість „ставити питання", використання закінчень „а", „я" замість правильних „и", „у", „ю" („борщу", а не „борща"). Крім того, в телеетері розповсюджені кальки російських і білоруських імен, у той час, як мовні норми рекомендують надавати перевагу українським аналогам (не „Владімір Путін", а „Володимир Путін", не „Міхаїл Касьянов", а „Михайло Касьянов").

Маніфестація в Яремчі

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – 12 серпня активісти „Національного альянсу" і представники партії Народний союз „Наша Україна" пікетували проти компанії „Декра-Україна", яка нещодавно придбала у власність міст над водоспадом на річці Прут у Яремчі. Учасники акції закликали: „Верніть міст яремчанцям!", „Мости не продаються!", „Досить безпредєлу!", „Ні — незаконній приватизації мосту в Яремчі!". Яремчанський міськвиконком розповсюдив заяву для ЗМІ, в якій наголошувалося, що за 2.700 грн. було продано пішохідний міст, розташований над водоспадом на річці Прут. „Ми вже звикли до того, що в нашій державі можна приватизувати все, — йдеться у повідомленні. Але 12 серпня Прокуратура міста Яремча визнала незаконним відчуження мосту, і за фактом зловживання службовим становищем проти „Івано-Франківськтурист", яке було готове продати міст, порушено кримінальну справу.

Р. Мердок може інвестувати в українське ТБ

ЛОНДОН. – Корпорація телевізійного магната Руперта Мердока „Нюз Корпорейшен" вивчає можливості інвестувати в український медія-ринок, підтвердив представник „Нюз Корпорейшен" в Україні Володимир Воронов. Мова йде про телевізійний проєкт. На даний момент ще не відомо, чи корпорація купуватиме частку в уже існуючих телекомпаніях, чи створюватиме новий канал. Корпорація, до якої зокрема входять „Скай ТВ", британські газети „Таймс" та „Сан" і кіностудія „20 століття Фокс", уже має дочірню компанію в Україні під назвою „Нюз Медія Юкрейн". Цього літа Р. Мердок зустрічався з Президентом Віктором Ющенком. Обидві сторони ствердили, що між ними відбувалися лише консультації та обмін думками про інвестиційний клімат в Україні. Український телепроєкт корпорації може коштувати сотні мільйонів долярів.

В Україні значно збільшилася кількість вагітних

КИЇВ. – 9 серпня київські лікарі-акушери та гінекологи ствердили, що кількість вагітних жінок в Україні подвоїлася. Не останню ролю у підвищенні показників з репродуктивности відіграла соціяльна реформа, за якою з 1 квітня цього року кожна жінка, яка народить дитину, повинна отримати 8.5 тисяч гривень. Українські лікарі стверджують, що до кінця цього року число майбутніх мам перевищить показники за кілька років. Зокрема медики Шевченківської поліклініки підрахували, що лише за перші 6 місяців нового року у пологових будинках народило на 33 відсотки більше жінок, ніж минулого року. Переважно це молоді мами з середнім та низьким соціяльним статусом. За розрахунками Кабінету міністрів, 8.5 тисяч гривень, які надаються на народження дитини, мами отримають протягом року після пологів. Перша виплата – трохи більше 3 тисяч гривень, – яку мають видати одразу після народження дитини. Водночас за перше півріччя 2005 року населення України зменшилося на 205.5 тисяч осіб, або на 0.43 відсотк. Станом на сьогоднішній день населення України складає менше 47 мільйонів осіб.

За повідомленнями інформаційних агентств

Президент України відвідав Грузію

ТБІЛІСІ, Грузія. – Президент України перебував з 12 до 14 серпня з офіційною візитою у Грузії. В.Ющенко і Президент Грузії Михайло Саакашвілі 12 серпня підписали спільну заяву, в якій оголосили про намір створити співдружність Балто-Чорноморсько-Каспійського реґіону – „Спільноту демократичного вибору". Також обидва Президенти взяли участь у церемонії відкриття Боржомського парку та святковому концерті. Крім того, В.Ющенко разом із дружиною Катериною відвідали низку визначних місць Грузії. Президенти також виступили з ініціятивою провести в Україні зустріч з участю провідників США, Росії та країн Европейського союзу. Мета зустрічі – створення коаліції демократичних держав. Це перша офіційна візита В. Ющенка до Грузії з моменту його обрання президентом України.

Президент України Віктор Ющенко (зліва), Патріярх всієї Грузії Ілля II і Президент Грузії Михайло Саакашвілі під час відвідання собору Святої Трійці в Тбілісі 14 серпня. *Фото УНІАН*

Вітальне слово до читачів „Свободи"

Україна: 14 років після...

Ми всі добре пам'ятаємо піднесення, яке відчували українці у 1991 році, коли Україна проголосила свою незалежність. Також ми ніколи не забудемо запалу та радости під час Помаранчевої революції минулого року, коли українська нація підвелася з колін і відстояла своє право на самовизначення. Ми також розуміємо, що шлях цей буде складним, але не втрачаємо надію та віру у світле майбутнє. Відзначаючи 14-ту річницю відновлення незалежности України, ми оцінюємо пройдений шлях.

За ці роки Україна досягла значних успіхів. Подолавши глибоку економічну кризу, Україна налагодила нормальне функціонування її економіки, яка продовжує зростати. На політичній арені минулого листопада народ України чітко заявив про своє бажання продовжувати демократичні та ринкові реформи та інтеґрувати свою державу в Евро-Атлантичну спільноту. Новий, демократичний уряд України, попри деякі проблеми, продовжує невпинно йти у напрямку, який був окреслений під час президентської виборчої кампанії. Міжнародна спільнота позитивно ставиться до політики нового уряду, але й не уникає конструктивної критики, яка допомагає урядові та громадському суспільству України корегувати свої дії, щоб прискорити процес інтеґрації у демократичну спільноту. Україна вкорінилася на шляху до демократії та ринкових реформ і впевнено йде у цьому напрямку.

Усе ж перед Україною та її друзями по всьому світі ще стоїть багато завдань. Наша громада повинна долучитися до кампанії парляментських виборів у березні 2006 року. Як і в минулі роки, ми повинні докласти всіх зусиль, щоб забезпечити їхню чесність та прозорість. Нашим обов'язком є і далі співпрацювати з українським державним та недержавним секторами, щоб розбудувати громадянську спільноту в Україні і посилити вплив народу на можновладців, як цього вимагає демократичний устрій державного правління. З економічної точки зору наші приватні інвестиції, як також і реклямна кампанія, спрямована на заохочення інвестицій з США в Україну, буде вагомим вкладом у розвиток української промисловости.

У ці святкові дні ми повинні достойно відзначити 14-ту річницю Незалежности України не тільки урочистими імпрезами, а й продовженням нашої праці для блага України та українців Америки. Наші брати і сестри в Україні потребують нашої допомоги, і наш обов'язок – виконати заповіти наших предків, докінчивши справу відбудови України як повноправного члена Евро-Атлантичної спільноти.

Український Конґресовий Комітет Америки щиро вітає громаду з цим радісним святом! Ми надіємось, що наша громада об'єднає свої зусилля і разом працюватиме для добра України та українців!

Разом нас багато!
За Крайову екзекутиву УККА,

Михайло Савків,
президент
Марійка Дупляк,
екзекутивний секретар
12 серпня 2005 року

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ВІТАЄ

УРЯД УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ТА ВЕСЬ ЇЇ НАРОД З 14-РІЧЧЯМ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ.

БАЖАЄМО МИРУ, ДОБРОБУТУ І ПОСТІЙНИХ УСПІХІВ В УТВЕРДЖЕННІ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ДЕРЖАВИ.

МНОГАЯ ТА БЛАГАЯ ЛІТА!

За Екзекутивний Комітет:
Стефан Качарай, предсідник
Христина Е. Козак, головний секретар
Рома Лісович, касир

Ми були разом на виборах

Вітаю з святом Незалежности України всіх, з ким ми разом працювали днями та ночами на виборчій дільниці ч. 94 при Генеральному консульстві України в Ню-Йорку на виборах Президента України гарячої осені 2004 року. Вітаю всіх, хто віддавав свої сили та душу, заради перемоги законности та справедливости заради майбутнього України! В цей святковий день хочу подякувати членам комісії, у якій я був заступником голови, а також усім помічникам за чесність, працьовитість, відданість Україні. Ви зробили свою справу на совість! Нехай всі наші надії та мрії збудуться! Особлива подяка консулові Андрієві Олефірову за своєчасні правознавчі консультації, без яких усе могло бути не так добре і не так успішно.

Володимир Денисюк,
Ню-Йорк

Україна набуває усе більшої поваги в світі

Чотирнадцятий рік державности незалежности України відзначився значними кроками в утвердженні демократії. Як відомо, під час останніх президентських виборів було грубо порушено демократичні напрями та прагнення українців, і особливо ті, що стосуються громадянських прав. В той час, як декотрі сили хотіли знехтувати найдорожчим правом виявлення волі українського народу в демократичному процесі виборів, український народ вистояв на Майдані Незалежности в Києві, а також на майданах в цілому світі, беззаперечно захистивши цим право вільно обирати свого Президента. Поняття „Помаранчева революція" стало сучасним символом рішучости народу, який готовий принести себе в жертву заради Свободи.

Сьогодні, як і раніше, даємо оцінку усім нашим досягненням (а їх було немало!), а також оцінюємо недоліки за минулий рік. Безперечно, крім перемоги, яку український народ здобув у боротьбі з тими силами, які вели Україну до знехтування її демократії, – найважливішим досягненням стала чітка декларація економічного і політичного стану, спрямованого на інтеграцію до европейських організацій та інституцій. З цією метою Верховна Рада України прийняла і далі буде опрацьовувати закони, необхідні для прийняття України в Світову організацію торгівлі (СОТ). Після входу в СОТ Україна стане на порозі прискорення процесів відкликання поправки Джексона-Веника, а також можливого вступу до Европейського союзу. Ми радіємо цьому та маємо надію, що в майбутньому для України розширяться можливості і в інших сферах.

Крім позитивних моментів, є й деякі недоліки, які нас дуже турбують. Серед них – можне питання (особливо позиції деяких провідних урядових чиновників відносно цього), церковний стан (роз'єднання Українських Церков і надання переваги чужій Церкві), відзначення перемог і дат старого режиму, визнання воїнів УПА і надання їм належних привілеїв та пільг, історично справедливе розв'язання українсько-польських взаємин. Позитивне розв'язання цих важливих справ потребує наполегливої праці.

Ми щиро вітаємо з святом Первоієрархів всіх наших Церков, Президента, Прем'єр-міністра і Голову Верховної Ради України, проводи всіх наших складових організацій, а також усіх братів і сестер в Україні та поза її межами.

Ми звертаємося до українців цілого світу з закликом стати на захист молодої української демократії, допомагаючи її розвитку, підвищенню економічного добробуту та встановленню політичної стабільности. Докладімо максимальних зусиль, щоб Україна була не тільки рідним домом для всіх її національних меншин, але й, в першу чергу, ненькою для українського народу.

Аскольд Лозинський,
президент СКУ
Віктор Педенко,
генеральний секретар
Торонто-Ню Йорк, 18 липня 2005 р.

Спільні військові навчання України, США, Грузії і Азербайджану

5-10 серпня в Криму відбулись міжнародні навчання „Щит миру-2005", в яких взяли участь роти морської піхоти України і США, сотня морського стрілецтва Грузії і відділення Збройних сил Азербайджану, всього близько 500 осіб.

У висадженні морського десанту з великого десантного корабля ВМС України „Костянтин Ольшанський" в районі гори Опук (60 кілометрів від Феодосії) 10 серпня взяли участь 80 морських стрільців України і 40 з США. Після десантування підрозділи України, США, Грузії і Азербайджану створили „зону безпеки", де відбулося розділення „ворогуючих сторін", доставлення гуманітарних вантажів і евакуація постраждалих.

Український старшина спостерігає за ходом міжнародних навчань „Щит миру-2005" в с. Новоозерне поблизу Евпаторії. Фото УНІАН

Українські морські піхотинці в бронетранспортерах в с. Новоозерне (50 кілометрів від Евпаторії) 6 серпня 2005 р

Висадження десанту з великого десантного корабля ВМС України „Костянтин Ольшанський".

АМЕРИКА І СВІТ

У Кельні розпочався Всесвітній День католицької молоді

КЕЛЬН. – 16 серпня у цьому німецькому місті розпочався Всесвітній День католицької молоді, на який з'їхалося понад 400 тисяч молодих людей з майже 200 країн світу. Урочистості розпочалися з Богослужінь, що відбулися на території футбольних стадіонів в Кельні та Дісельдорфі, а також у Боні. 18 серпня до Кельну прибув Папа Бенедикт XVI. Він відвідав кельнську синагогу, зустрівся з мусульманами та політичними діячами. У завершальному Богослужінні 21 серпня, яке неподалік від Кельну проведе Папа, візьмуть участь близько 800 тисяч осіб. Генеральний секретар ООН Кофі Анан звернувся до учасників зібрання з відеопосланням, в якому закликав їх боротися за те, щоб світ став справедливішим. Це перша закордонна поїздка Бенедикта XVI від часу, як у квітні його обрали Папою. Голова Католицької Церкви висловив надію на те, що його присутність на фестивалі, започаткованому Папою Іваном Павлом II, заохотить нову хвилю віри серед молоді.

Єврейські поселенці залишають смугу Ґаза

ҐАЗА. – Ізраїльські вояки на світанку 17 серпня почали силою вивозити зі смуги Ґаза поселенців, які відмовилися добровільно покинути домівки. На цьому терені проживають 8.5 тис. ізраїльтян і 1.5 млн. палестинців. У найбільшому з двадцяти одного єврейського поселення у Смузі Ґаза - Неве Декалім, де 16 серпня спалахнули сутички між демонстрантами і поліцією, було заарештовано щонайменше 50 людей. Єврейські поселенці в смузі Ґаза мали добровільно виїхати з Ґази до кінця дня 16 серпня. Кожній родині, що виселяється, уряд пропонує грошову компенсацію за втрату домівок та землі на суму приблизно у чотириста тисяч долярів. Від середи, 17 серпня, їх виселяють силоміць. Деякі з поселенців не чинили спротиву, вони пакують речі, готуючися до від'їзду. Водночас інші побудували барикади, щоб не пропустити вояків, які переконують їх виїхати добровільно. Поселенці скаржаться на те, що уряд виділив їм невідповідне житло в Ізраїлі і не забезпечив їм можливости переселятися цілими громадами. Напередодні прем'єр-міністер Ізраїлю Аріел Шарон виступив на телебаченні зі зверненням до громадян, у якому намагався захистити своє рішення, заявивши, що евакуація поселенців - ризикована і болюча, але необхідна для майбутнього держави Ізраїль. Тепер, за словами ізраїльського прем'єра, палестинцям треба буде довести їхню відданість мирові. Якщо вони це зроблять, сказав А. Шарон, то Ізраїль подасть їм руку миру, але відповіддю на вогонь буде лише більший вогонь.

У Венезуелі розбився літак

КАРАКАС, Венезуеля. – 16 серпня розбився колюмбійський літак, на борту якого було 152 особи. Відомо, що з літаком було втрачено зв'язок, коли він пролітав над північно-західньою територією Венезуелі. Літак належав компанії „Західні Карибські Авіолінії" і виконував лет з Панами до французького острова Мартінік. Влада Венезуелі заявила, що тривають рятувальні роботи, однак, за словами представників міністерства внутрішніх справ, надії на те, що хтось вижив, дуже мало. Як заявили посадовці, перед катастрофою пілот повідомив про неполадки з двигуном і попросив дозволу у Венезуелі приземлитися. Після цього зв'язок з літаком було втрачено.

Кінець конституції А. Піночета

САНТЬЯҐО, Чілі. – Конґрес Чілі змінив конституцію, написану 1980 року за колишнього військового диктатора Авґуста Піночета. Колишній диктатор А. Піночет прийшов до влади внаслідок путчу 1973 року. Зміни відновлюють контролю цивільних над військовими Чілі. Конституційна реформа дає президентові Чілі право звільняти командувачів збройних сил; вона також скасовує систему призначення сенаторів. Чілійський президент Рікардо Лаґос заявив 17 серпня, що тепер його країна має конституцію, яка відповідає демократичним нормам. Кореспонденти кажуть, що реформа конституції Чілі є важливим кроком для подолання спадщини генерала А. Піночета, правління якого завершилося 15 років тому.

Нова надія для хворих на альцгаймера і паркінсона

ҐЛАЗҐО, Шотляндія. – Вчені в Шотляндії створили першу в світі чисту партію нервових стовбурних клітин на основі стовбурних клітин людського зародку. Ці клітини допомагають в розбудові центральної нервової системи і клітин головного мозку, і в майбутньому вчені плянують використати цю технологію для вирощування тканин мозку для пацієнтів з хворобами альцгаймера чи паркінсона. Такі пляни - справа дуже далекого майбутнього, але ці штучно створені нервові клітини можна буде використовувати для випробування нових ліків. Група вчених з Единбурґу була серед перших у Британії, що отримала дозвіл на медичні експерименти зі стовбурними клітинам людського зародка. Тепер ці вчені стали першими в світі, кому вдалося перетворити ці клітини на чисту партію нервових стовбурних клітин. Це клітини, які утворюють головний мозок і центральну нервову систему.

Координований напад в Багдаді

БАГДАД, Ірак. – У центрі Багдаду 17 серпня сталися майже водночас три вибухи замінованих автомобілів. Понад 40 людей загинуло, більш ніж 70 зазнали поранень. Два вибухи сталися за кілька хвилин один від одного на автобусній станції у годину найбільшого руху. Принаймні, один з них був здійснений бомбістом-смертником. Трохи пізніше стався третій вибух, неподалік від лікарні.

Космічний дослідний апарат летить до Марса

КЕЙП КАНАВЕРЕЛ, Фл. – 12 серпня з космодрому Канаверел полетів космічний дослідний апарат „Марс орбітер" – найбільший і найдосконаліший апарат, який коли-небудь вирушав до „Червоної плянети". Дослідний апарат мусить вийти на орбіту Марса і перебувати на ній принаймні 4 роки, посилаючи на Землю різну інформацію про плянету. Якщо ця місія буде успішною, космічне агенство НАСА плянує послатити також два апарати на поверхню Марса. Вартість дослідного апарату „Марс орбітер" – 720 мільйонів долярів.

Катастрофа кіпрського літака

АТЕНИ, Греція. – Кіпрський авіолайнер 14 серпня зазнав катастрофи у горах, що на північномусході від Атен, грецької столиції. На борту літака перебувало 115 пасажирів та шестеро членів екіпажу. Літак летів з кіпрського міста Ларнака до Атен і втратив зв'язок з летовищем при наближенні до міста, після цього одразу у небо піднялись грецькі військові літаки. За даними пілота винищувача F-16, перед катастрофою у кабіні літака не було видно капітана. За останніми даними, перед катастрофою у літаку сталася розгерметизація. Екіпажі двох військових винищувачів летіли на невеликій відстані від Боїнґа- 737 і могли бачити, що відбувається у кабіні літака. Вони повідомили, що другий пілот похилився над пультом управління, а капітана не було видно взагалі. Невдовзі після того літак вдарився в узвишшя на одному з півостровів, що на північному сході від Атен. Речник грецьких військових сил відмовився виключити можливість викрадення літака, однак припускають також, що причиною катастрофи могла бути відмова системи постачання кисню.

Пакистан має нову крилату ракету

ІСЛЯМАБАД, Пакистан. – 11 серпня Пакистан повідомив про успішне випробовування крилатої ракети, здатної нести ядерні боєголовки на відстань до 500 кілометрів.Міністер інформації Пакистану Шейх Рашид Ахмед заявив, що ця подія є віхою у військовій стратегії його країни. Пакистан вдосконалює власну військову потугу, оскільки не в змозі конкурувати з Індією, яка, як зазначив міністер, закуповує зброю по цілому світі. Пакистан вже має балістичні ракети середнього і близького радіюсу дії, які він реґулярно випробовує. Крилаті ракети здатні летіти на низькій висоті, непомітними для радарів, і легко долати лінії фронту супротивника. Нещодавно Індія та Пакистан узгодили заходи, спрямовані на зниження риску військового конфлікту. Серед заходів - інформування одне одного про випробування ракет.

Загинуло керівництво Центру охорони праці Фінляндії

ТАЛІН, Естонія. – Тіла пасажирів і членів екіпажу вертольота, що впав 10 серпня в морі недалеко від Таліну, знаходяться всередині машини. До такого висновку прийшли глибоководні водолази, що проводили рятувальну акцію. Раніше в море був спущений підводний робот Військово-морських сил Естонії, який не зміг визначити, чи є у вертольоті люди. Вертоліт фінської компанії „КоптерЛайн" що прямував з Таліну в Гельсінкі, впав в море 10 серпня в 5 милях від острова Найсар і в трьох милях від півострова Віїмси. На його борту знаходилися 12 пасажирів і два члени екіпажу. Серед них було чотири громадяни Естонії, двоє громадян США і вісім громадян Фінляндії, двоє з яких були членами екіпажу. Внаслідок катастрофи загинуло все керівництво Центру охорони праці Фінляндії. Загинув виконавчий директор центру Маті Копері, його передбачуваний наступник і віце-президент Центрального союзу профспілок САК Арі Сеґер, керівник центру Марют Руотсалайнен, уповноважений Економічного союзу профспілок Тапіо Куйко і співробітник Центрального союзу профспілок Пету Вайніо. Раніше вони плянували їхати з Таліну в Гельсінкі на поромі, однак, через негоду легким суднам був заборонений вихід в море, і вони поміняли квитки на фатальний вертолітний лет. Вертоліт „Sikorsky S-76 З" вилетів в 12:40, зв'язок з ним припинився через 5 хвилин. Ніяких сиґналів з борту про несправності або необхідність вимушеної посадки не надходило. Найближчим часом шість естонських водолазів і вісім водолазів з Фінляндії почнуть піднімати тіла загиблих з 45-метрової глибини.

60-та річниця бомбування Нагасакі

НАҐАСАКІ, Японія. – Тисячі людей, включно з прем'єр-міністром Японії Джунічіро Коїдзумі, 10 серпня взяли участь у церемонії у парку Миру Наґасакі з нагоди 60-ої річниці атомного бомбування міста. Щонайменше 70 тисяч людей загинуло внаслідок бомбардування лише трьома днями по тому, як атомну бомбу було скинуто на Гірошіму. У Японії знову лунають запитання, чому США вдалися до повторного застосування атомної зброї. Деякі історики твердять, що бомбування було необхідне, аби прискорити капітуляцію Японії, але інші вважають справжньою причиною прагнення американських військових випробувати плутоній у якості ядерної зброї. Запрошення були також надіслані усім ядерним країнам, однак лише Україна, Китай та Росія надіслали своїх представників.

НАСА хоче відновити повну програму пілотованих летів

ГЮСТОН, Тексас. – Аґенція НАСА 10 серпня заявила про пляни якнайшвидшого відновлення повномаштабної програми пілотованих космічних пусків після успішного завершення місії космічного корабля „Дискавері". Після повернення на Землю командир екіпажу Ейлін Колінс закликала і надалі підтримувати програму дослідження космосу. Керівник НАСА Майкл Ґріфін заявив, що добудова Міжнародної космічної станції потребує нових пусків космічних кораблів, і не виключив, що наступний відбудеться вже наприкінці вересня, згідно з попередніми плянами. Тим часом НАСА заявила, що пуск непілотованого космічного корабля на Марс відкладено принаймні на 24 години через технічну проблему. Космічна агенція мала пустити орбітовий апарат „Марс-Реконесенс" 10 серпня, проте інженери вважають, що є проблема з ракетою, яка мала доставити його в космос. Мета місії – дізнатися, чи вода, яка колись омивала ту плянету, існувала там достатньо довго для того, аби породити життя.

За матеріялами ЗМІ

Юлія Тимошенко подала суму своїх доходів за 2004 рік

КИЇВ. – Прем'єр-міністер Юлія Тимошенко заявляє, що за часів Л. Кучми матеріяльні цінності, які залишилися в неї, були переведені на родичів. „Жодної матеріяльної цінності ні на моєму чоловіку, ні на мені немає. Тому що всі ризики наша родина диверсифікувала", – сказала Ю. Тимошенко на запитання щодо своєї скромної декларації про доходи. (Ю. Тимошенко заявила 10 серпня на прес-конференції, що її дохід на 2004 рік становив 12,013 дол. плюс 1000 дол. бонус). За її словами, це було зроблено, бо „2004 рік – це був апогей розправи наді мною і моєю родиною". На запитання, що значать її слова „наша родина диверсифікувала ризики", Ю. Тимошенко відповіла: „Які були авта – переводили на родичів. Але ці авта – абсолютно в межах тих доходів, які мала наша родина в попередні роки. Нічого екзотичного".

На запитання щодо акцій підприємств Ю. Тимошенко сказала: „Всі акції забрала попередня влада. Тому не потрібно було нікому нічого передавати. Всі справилися без нас. Мені досить легко зараз – бо попередня влада попрацювала таким санатором, що ми можемо спокійно дивитися суспільству в очі. Ті колосальні репресії, які відбувалися, не допускали ведення ніякого підприємництва. Це у вас на очах відбувалося", - зазначила прем'єр-міністер.

„Якщо ви скажете, що в часи Л. Кучми за останні вісім років надзвичайних розправ наді мною я могла ще вести процвітаюче підприємництво і накопичувати на рахунках гроші – я хочу подивитися в очі тій людині, яка про це скаже! Це просто абсурд", - додала Ю. Тимошенко. За її словами, у декларації про доходи „відображена вся зарплата і доходи, які я отримувала як народний депутат".

В. Кучинський прийняв Дж. Болтона

НЮ-ЙОРК. – 15 серпня Постійний представник України при ООН Посол новопризначеного Постійного представника США при ООН Джона Болтона. Відвідання українського представництва стало однією з перших візитів в Ню-Йорку у його новій якості. У ході зустрічі обговорювалася ситуація в Україні після Помаранчевої революції, а також сучасний стан та перспективи співробітництва України та США в ООН.

Пріоритетна увага була приділена взаємодії двох держав у контексті підготування до вересневої зустрічі ООН, участь у якій візьмуть понад 170 глав держав та урядів, у тому числі Президенти України та США.

В. Кучинський, як один з координаторів підготувального процесу, ознайомив співрозмовника з тим, як Україна бачить подальші дії і підсумковий документ зустрічі, та висловив готовність до співпраці зі США з метою забезпечення успішних результатів цього безпрецедентного всесвітнього форуму. Під час розмови зазначалося, що нова ера стратегічного партнерства між Україною та США, проголошена президентами В. Ющенком та Дж. Бушем у квітні ц.р., має знайти вияв також у посиленні взаємовигідного співробітництва двох країн у рамках ООН.

Постійне представництво України при ООН

Проблеми українських АЕС

КИЇВ. – У більшості енергоблоків українських АЕС закінчується термін експлуатації. Через це цього року порушень в праці станцій значно більше, ніж раніше. Про це заявив 15 серпня заступник голови Держатомреґулювання Сергій Божко. Він зокрема сказав: „У багатьох енергоблоків закінчується термін експлуатації. Ухвалено рішення ці бльоки не закривати, а експлуатувати і далі, але для цього ми повинні провести модернізацію цих об'єктів".

В Держатомреґулюванні стверджують, що за кожною станцією ретельно стежать. І інформація про викиди, ядерні хмари і дощі - не більше, ніж чутки. Головна проблема українських АЕС - це ядерні відходи. Перероблене паливо відправляють в Росію, але значна його частина залишається неподалік від енергобльоків.

Власного підприємства з перероблювання відходів Україна не має, а стратегія з цього питання тільки розробляється. Україна має 5 атомних електростанцій - Рівненську, Чорнобильську, Південно-Українську, Хмельницьку і Запорізьку. Спеціялісти вважають, що 15 енергоблоків навіть для однієї з найбільших держав Европи забагато. А тому станції мають істотну проблему - обмеження потужності. АЕС в Україні розраховані на виробництво 13 тисяч мегават, а споживає Україна не більше дев'яти. Далі, пляни зменшити площу зони відчуження навколо Чорнобильської атомної електростанції критично сприймаються екологічними організаціями, повідомила директор Державного комітету ядерного реґулювання Олена Миколайчик, яка 15 серпня заявила про пляни переглянути площу Чорнобильської зони і припустила, що її радіюс може бути зменшено з 30 до 10 кілометрів. Натомість керівник інформаційного центру асоціяції „Зелений світ" Сергій Федоринчик вважає, що кордони зони відчуження мають відповідати межам радіяційного ураження, а не радіюсам навколо ЧАЕС.

Побудова сховища ядерних відходів у Чорнобильській зоні також має спиратися на ретельні розрахунки, оскільки цей об'єкт, на думку експерта, буде потенційно небезпечним щонайменше 20 тисяч років. Це рішення не обгрунтоване жодними розрахунками та ухвалене виключно через відсутність технології зупинки старих реакторів, переконаний еколог.

За матеріялами ЗМІ

Коротко про Україну

СКОЛЕ. – 7 серпня 2005 року на горі Маківці в Карпатах відбулося поминальне віче, з нагоди 90-річниці боїв Українських Січових Стрільців у складі Австрійської армії проти військ царської Росії. Президент В. Ющенко, ще будучи прем'єр-міністром, побував на Маківці та відвідав музей битви.

* * *

КИЇВ. – Колишній прем'єр П. Лазаренко, звинувачений в США, заявив 9 серпня про намір відновити спроби отримати статус політичного біженця. При цьому П. Лазаренко не бачить в своєму бажанні суперечности з іншим його бажанням повернутися в Україну.

* * *

КИЇВ. – Президент В. Ющенко 9 серпня поздоровив з днем народження колишнього президента Леоніда Кучму і посадника Києва Олександра Омельченка, побажав іменинникам теплого свята в колі сім'ї і друзів. Л. Кучмі 9 серпня виповнилося 67 років.

* * *

ХАРКІВ. – У Харкові відкрили меморіяльну дошку пам'яті ієрарха УГКЦ Митрополита Йосифа Сліпого. Акція збіглася зі щорічними загальними зборами Ради директорів СКУ, які відбулися в столиці Слобожанщини 17-18 серпня. Меморіяльну дошку Патріярхові Йосифові встановили на будинку колишньої пересильної в'язниці на вулиці Малиновського, 5, де він перебував в ув'язненні.

* * *

ВЛАДИВОСТОК, Росія. – 15 серпня у місті відкрилося Генеральне консульство України. Воно стало четвертим українським Генконсульством, відкритим у Росії, і 17-им консульством та чужоземним представництвом у Владивостоці.

С. Головатий...

(Закінчення зі стор. 1)

прав людини з позовом проти України. За її словами, позов готуватимуть одразу після отримання результатів експертизи ДНК, яка проводиться в Німеччині. Якщо результат буде „ствердним на сто відсотків", Л. Ґонґадзе звертатиметься до Европейського суду. Вона вимагатиме відповідальности Генпрокуратури за іґнорування звернень Георгія Ґонґадзе, який напередодні вбивства просив у відомства захисту. Про суд в Україні вона говорить : „Я знаю, що це не буде суд, який би розкрив справу, знайшов замовників вбивства – це буде суцільний обман. Вони знайшли „цапів-відбивайлів", на яких повісили все, що можна і не можна, – заявила вона. – А цей суд – це буде такий спектакль, щоб світ зрозумів, що президент обіцяв довести справу до суду, і от сталося. А сутність цього суду ніхто не зрозуміє".

УП

В. Литвин...

(Закінчення зі стор. 1)

фальсифікації результатів виборів, викликають через ЗМІ. Він підкреслив, що „в 1937 році тихо забирали, а тепер через радіо запрошують" до слідчих. В. Литвин вважає, що необхідно „заспокоїтися і не зводити рахунки один з одним".

На зустрічі з представниками органів В. Литвин назвав недоцільним будівництво в Україні ще одного нафтопереробного заводу (НПЗ). На його думку, необхідно думати про завантаженість та ефективність вже діючих підприємств. Як відомо, нещодавно Президент В. Ющенко розпорядився почати підготування до будівництва нового НПЗ з проєктною потужністю не менше 8 млн. тонн на рік і глибиною перероблювання не менше 95 відс. Раніше прем'єр Ю. Тимошенко заявляла про готування до будівництва, на кошти інвесторів, приватного НПЗ у районі порту „Південний" під Одесою.

УНІАН

16 квітня в інтерв'ю газеті „Дзеркало тижня" Ю. Тимошенко подала такий арґумент на користь власних, українських НПЗ, які не залежали б від російської нафти:

– Кожна країна має певну технологію захисту від такого коливання цін. Для такої позиції, як нафтопродукти, держава повинна мати запас і інтервенційну мережу. Це значить, що з якоїсь частини нафти створюється стабілізаційний фонд, який у кризові періоди – як правило, сезонних перепадів – за цілком стабільною ціною реалізується через державну мережу.

Ця мережа може бути невеликою – скажімо, всього п'ять відсотків. Але коли ці п'ять відсотків дають сигнал ринкові, то коливання цін на нафтопродукти прекрасно переживаються їхніми виробниками. Бо рентабельність має дуже серйозний запас, особливо у разі з Україною. Як правило, заправні пункти належать тим, хто видобуває нафту з першоджерела: або експортує і поставляє, або переробляє і віддає. Рентабельність у цьому ланцюжку дозволяє утримати ціни за будь-яких коливань світових ринків.

Ці коливання – більше політична річ, яка має спеціяльну технологію і виникає у певні періоди часу.Тому кожна країна має захист на випадок таких явищ. Ми подібного захисту не маємо. Нафтогін – це чудова штука. Але хто купить нафту в кінці нашої труби? Наприкінці цієї труби потрібно ставити потужний нафтопереробний завод і створювати в себе виробництво, яке забезпечить і експорт, і внутрішній ринок. Будувати на Польщу – добрий варіянт, переробляти в себе – теж не гірший вихід, тому що це виробництво, робочі місця, дешеві нафтопродукти, добрий експорт.

Незалежній Україні – 14 років

„Важкий шлях, народе України, до твого щастя... Терніями встеляють його твої вороги, вичікують хвилі, щоб кинутися на тебе й своїми забрудненими пазурями впитися в твоє молоде тіло. А ти, зневірений і втомлений, блукаєш серед цього бруду, чуток, провокацій, підлесливих обіцянок, котрі тільки розпорошують твої сили і розбивають дух твій. Зневіррю, розчаруванню не може бути місця в час, коли на довгі літа вирішується твоя доля, твоє щастя і твій добробут. Тільки міць, єдність та непохитне стремління до повної незалежности й свободи може бути нашим побратимом", – писав у відозві до населення усієї соборної України 19 вересня 1919 року Головний отаман Симон Петлюра.

Ці слова і сьогодні є актуальними. Вже 14 років є незалежною Україна, але чи можна назвати цю незалежність повною? Особливо тепер, коли після Помаранчевої революції врешті вдалося усунути від влади колишніх апаратників старого режиму, дещо перефарбованих на новітній лад. Усе ще довкола є недруги, котрі шантажують, провокують, ваблять, обдурюють... Так, вони можуть бути підлесливими, але недавні президентські вибори показали їхнє справжнє обличчя. недружні наміри... Ще оточують Україну в Криму і Придністров'ї чужі війська, готові виступити проти незалежної сусідки. А тим часом згадувані С. Петлюрою чутки і провокації побутують і в самій Україні, вміло поширювані нібито незалежними інформаційними агенціями і необачно підхоплювані українськими засобами масової інформації, котрі ще не мають належного досвіду праці за умов свободи слова і преси.

Заклик С. Петлюри до народу дбати про єдність і стремління до свободи особливо актуальний для населення України, яке й досі залишається в значній своїй кількості замороченим недавніми ідеологічними догмами, не завжди розуміє, що не влада дає добробут, а самі люди повсякденною працею його створюють і помножують. На терені України понад 300 років панувала династія Романових, понад 70 років – режим більшовиків, які не збудували нічого позитивного, але спромоглися зруйнувати національний дух патріотизму і творення. Вік незалежної України у 25 разів менший від віку обох імперій, але за ці свої юні роки вона вже багато зробила – змужніла до демократії, збудувала владу, кордони, військо, утверджує державну мову, освіту, вчиться історії, прагне до релігійної терпимості. Для 14 років – немало. Проте попереду ще велетенська праця. Президент України В. Ющенко зі знанням справи закликав закордонних українців включитися у це будівництво. Звісно, йдеться про інвестиції, дорадчу допомогу, підтримку Україні у світі, але також і про працю серед населення України. В силу обставин саме закордонні українці знають історичну правду про недавнє і далеке минуле, саме вони мають досвід духовної витривалости, відчуття національної приналежности, саме вони можуть підказати, порадити, підтримати. На жаль, у закордонній громаді ще трапляються випадки, коли дехто надмірно вірить чуткам і провокаціям. Одному видалося, що В. Ющенко на летовищі в столиці США говорив російською мовою, хоча підтвердити це нікому. Інший вимагає осудження нового президента як батька, котрий потурає синові, хоча жодного факту в цій площині немає. А варто б таким легковірним, зіткнувшись з чуткою, вірно оцінити, чи не шкодить вона не тільки президентові, а й усій Україні, котра ледве вибирається з ганебного образу скорумпованого і повного злочинів краю.

Україні виповнюється 14 років. Дбаймо ж про те, щоб з кожною наступною річницею вона ставала усе незалежнішою, міцнішою, багатшою, як мріяв про це в 1919 році Симон Петлюра.

СВОБОДА
Пам'ятаймо про Україну!
Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.
Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор –Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „СВОБОДИ"
Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
adsukrpubl@att.net
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 дод. 3042

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про свято і будень

Ось уже чотирнадцятий раз щастить нам відзначати велике свято – проголошення Незалежности України. Хто з нас „пережив" цей пропам'ятний день, незалежно, де він був – чи в Україні, чи поза її межами, ніяк не може його забути, та не згадати про нього у кожну річницю.

А цих річниць вже призбиралося аж чотирнадцять – це вже історія! І в цей незабутній день, незалежно від того, де перебуваємо, сьогодні будемо в якийсь спосіб його відзначати. В одних це буде участь у зібраннях своїх політичних чи професійних однодумців, в інших – спогад „на самоті", в ще інших – спільна молитва чи участь у таких славних у нас „академіях".

Важко собі уявити, щоб хтось з нас, українців, залишився байдужим до цієї особливої річниці та не опинився, принаймні на короткий час, зі своїми думками, споминами чи зі своєю молитвою. Цей день 24 серпня для нас усіх – немов ясне світло у темноті, незважаючи на усі тіні, що постійно збираються довкруги, що так дуже бажають його згасити.

Але цей день випромінює світло, і хто тільки почувається сьогодні українцем, має його не за звичайний день, а за велике свято. Байдуже, чи ми маємо можливість тут, далеко від батьківщини, 24 серпня справді святкувати, байдуже, чи ми того дня стоятимемо на вулицях Києва, Львова, Полтави чи Харкова – у наших серцях буде одна Україна – наша батьківщина!

А з цим почуттям хочеться, щоб ми – кожний та кожна з нас, незважаючи, де зараз живемо та що робимо, у цей особливий для нас день відійшли на один момент від звичайних зайнять та запитали себе щиро і без прикрас: „Україна є, а що я зробив/ла цього останнього року, щоб ця Україна була і далі, щоб була назавжди?".

Не досить нам тільки радіти з того, що ми „маємо Україну" – нам треба таки докласти кожному, незважаючи на вік, на місце перебування і на обставини життя, свою цеголку до її дальшого існування і процвітання. Не досить критикувати, шукати недотягнень у тих, що Україною провадять, не досить стояти осторонь, коли називаємо себе українцями!

Треба таки у цей радісний і святковий для нас усіх день не тільки згадувати, „як це було 24 серпня 1991 року", але подумати кожному і кожній з нас про те, що ми зробили і що можемо зробити для відзначення цієї важливої і зворушливої для кожного річниці. Ми пережили цей день 24 серпня 1991 року, ми пережили цього року Помаранчеву революцію і це зобов'язує кожного і кожну із нас.

Чи добре здаємо собі справу з цього обов'язку?

О-КА

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

З любов'ю до великого Дніпра

Одержав „Свободу", ч. 23, де у рубриці „З редакційної пошти" є моя подяка за публікацію рецензії на мою книгу „Це все – ми". Дякую! Також прочитав статтю Л. Хмельковського „На Дніпрі з щоденником Володимира Винниченка". Добре пише, художньо, з душею слова. Бачу, знає Дніпро, згадує його, може й сниться? Мені це близьке, бо усе життя живу на березі Дніпра, бачу щодня, а з 1961 до 1996 року плавав по ньому на власному моторному човні. Не задля рибальства, а просто милувався цим чудом природи. Багато сезонів відпочивав на берегах у наметі. Звичайно, у добрій компанії, з купанням, багаттям, а коли й з чаркою, з піснями. Нашим був не лише Дніпро, але і його великі судноплавні притоки Самара та Оріль, що вливаються у Славутич поблизу нашого міста.

А потім мого човна... вкрали. Перерубали ланцюг і забрали. Він був зі сплаву алюмінію, а в середині 1990-их почалося безмежне злодійство, коли крали вряд усе, зроблене із кольорових металів. Міліція була куплена і неофіційні, тіньові пункти прийому брали усе: дроти, хрести з могил, меморіяльні таблички з державних пам'ятників – усього не перелічити. Крадений кольоровий металобрухт переганяли за кордон, маючи неабиякий зиск.

До речі, мій будинок стоїть на вулиці, якою прокладена на високих металевих стовпах лінія електромережі високої напруги: три дроти на ізоляторах, а вище них були два дроти захисту від блискавок, заземлені. Так от, верхні дроти вкрали! Ніхто не бачив, коли і як. Не маючи човна, нині частенько гуляю берегом Дніпра, дивлюся на нього наче „очима Винниченка". Любов до нього, знаю, довічна.

Багато чого у моєму житті пов'язане з рідним Славутичем, усього не розповісти. Може, колись...

Володимир Єфимов,
Дніпропетровськ

То якою ж мовою розмовляє В. Ющенко?

Володимир Яворівський на сторінках „Літературної України" (28 липня 2005, ст. 1) наводить наступну цитату з листа від одного з його телеглядачів: „Чому наш народний Президент, ставши на землю США в аеропорті, перші слова промовив російською? Так і Кінах, Червоненко, Грищенко та всі міністри, зачувши чужу мову або виїхавши з Києва, тут же втрачають дар мови державної і б'ють лоби перед самозваним 'старшим братом'. Про Жванію, Плачкова і говорити не варто. Це – не дрібниці, а суть нашого українського відродження. Не мовчіть про це, Володимире". Чому „Свобода", напевно, маючи свого кореспондента на летовищі, не повідомила про це своїх читачів? Також, чи не варто було б, щоб київський дописувач газети перевірив звинувачення на адресу інших високопосадовців? Очевидно, було б корисно, щоб редакція висловила своє становище щодо таких випадків. Повторюю: це „суть нашого українського відродження. Не мовчіть про це". Може це якраз щось допоможе!

Іван Коропецький,
Елкінс Парк, Па

Від редакції. Добру пораду подав наш читач – прислухатися до мови Президента на летовищі. Але як це зробити, коли офіційна особа щільно оточена охоронцями? Добре тому телеглядачеві, який написав до В. Яворівського, бо він, мабуть, володіє якимось надзвичайним слухом, що почув перші слова Президента, але не в Києві, а з Вашінгтону. Проте якщо підійти до його припущення (саме так можна визначити цей „сигнал") серйозно, то важко повірити, аби В. Ющенко, якому вибори на Президента коштували не тільки неймовірних зусиль, а й здоров'я, раптом припустився такої необачности, щоб відійти від мови – рідної для нього як українця і обов'язкової як президента. На жаль, недруги України поширюють тепер багато різних неприємних для нової влади чуток. Поставмося ж до них належним чином! Шкода, що В. Яворівський сам не подумав, що треба постійно перевіряти факти, перш ніж зачитувати лист „анонімного телеглядача".

Останній бій Василя Івашкова

Посилаю допис Данила Чайковського, надрукований в Золочівській газеті „Народне слово" і прошу при нагоді передрукувати його у „Свободі". Данило Чайковський – бакалавр-філолог, внук репресованого в минулому о. Романа Чайковського. Василь Івашків був рідним братом мами Д. Чайковського. Після смерти Василя родина Івашкових була вивезена в Хабаровський край. Тепер автор мешкає в Золочеві Львівської области і часто друкується в районній газеті „Народне слово".

Ольга Марущак,
членкиня 17-го Відділу СУА, Маямі, Фльорида

Йшов перший місяць тривожного 1947 року. Каральні загони НКВД, неначе шуліки, прочісували ліси, галявини, села, залишаючи за собою трупи, згарища, горе, біль і ненависть місцевого населення. У Станіславській (тепер Івано-Франківська) області „працювало" 40 каральних боївок НКВД, перебраних на воїнів ОУН-УПА, вбиваючи, гвалтуючи, вішаючи, кидаючи у криниці, тим самим сіючи розбрат серед населення.

...Понад пів року каральний загін капітана Войкова висліджував провідника Василя Івашкова (псевдо „Кропка"). Робили засідки в хаті батьків, прочісували ліс, села – все марно. Повстанець вислизнув з пастки, ще й відправив на той світ майора Іванова, який спеціяльно прибув з Москви, прихопивши його іменний пістолет і планшет з документами.

Агент доніс, що на Різдво може появитися в селі провідник з другом-побратимом. Було мобілізовано всі сили НКВД, щоб знищити або взяти в полон повстанців. Засідку зробили у школі села Завадка. Нижче школи протікала річка Опришка і була прокладена кладка. Побіч річки стояла біленька хата старого Івашкова – батька повстанця.

Падав тихий лапатий сніг. Легенький морозець, небо місячне, хоч голки збирай. Лиш де-не-де перегукувались собаки. Через місток йшли провідник зі своїм охоронцем-побратимом на Свят-вечір до батьків. Вдарив кулемет. Провідник встигнув ще кинути гранату в ненависного ворога.

Кинули повстанців на підводу і повезли до Войнилова. Войкова з рештками енкаведистів поховали, нагородивши посмертно орденом.

Час рікою пливе. Лишень та сама річка Опришка і місток залишились свідками тих буремних років, коли молоді хлопці, виховані в релігійному і патріотичному дусі, йшли в ліси, де їх чекали холод, голод, мученицька смерть.

Данило Чайковський,
с. Ясенівці, Львівська обл.

Про IV Всесвітній форум українців

20-21 листопада у Києві відбудеться IV Всесвітній форум українців, присвячений річниці Помаранчевої революції в Україні, який стане важливим засобом доведення до світового українства відомостей про оновлену Українську державу та ще однією нагодою висловлення глибокої подяки нашим співвітчизникам за кордоном за відчутну підтримку демократичних перетворень в країні.

Серед основних заходів Форуму – заключний концерт Фестивалю мистецтв українського зарубіжжя „Український спів у світі", який відбудеться 20 листопада в Національному палаці „Україна" після урочистого відкриття Форуму.

Для участи у Фестивалі потрібно пройти конкурсний відбір (прослуховування чи перегляд надісланих матеріялів), який буде здійснюватися Експертною радою до 20 вересня. Умови участи: колективи й виконавці повинні надіслати заявки для участи в концерті, авдіо- та відеоматеріяли, а також творчу характеристику, список учасників колективу з зазначенням віку, репертуару (заявки можна надсилати поштою чи факсом); доїзд учасників концерту – за власний кошт, перебування у Києві – за рахунок Оргкомітету Форуму.

Адреса Експертної ради Фестивалю: Товариство „Україна-Світ", вул. Золотоворітська, 6а, м. Київ, 01034 Ukraine. Тел/факс: (380-44) 235-0080, тел.: (380-44) 234-9554.

Алла Кендзера,
секретар Експертної ради

Про творчу співпрацю І. Багряного і Г. Китастого

В часі воєнного лихоліття багато наших людей, щоб не бути фізично знищеними або ув'язненими комуністичним режимом, були змушені покинути рідну домівку, рідну землю і шукати притулку за межами „московського раю". Серед таких біженців опинились поет Іван Багряний та композитор і одночасно диригент Капелі бандуристів Григорій Китастий. З різних джерел я довідався, що ці митці який час перебували в м. Турка, що на Львівщині, і їхнім перебуванням опікувалася ОУН–УПА. Цими обставинами зацікавились працівники музею „Бойківщина", але не мали достовірних джерел.

Знаючи, що часопис „Свобода" періодично відводить сторінку для Фундації ім. І. Багряного з поданням адреси, я вирішив скористатись нагодою і звернувся з просьбою подати архівну довідку про достовірність перебування та творчу діяльність цих митців в м. Турка. І тут я був приємно вражений, коли працівник Фундації О. Коновал через два дні повідомив мене телефоном, що вже особисто готує архівну довідку, яку разом з двома книжками висилає на мою адресу. І справді, через лічені дні я отримав довідку з життя і творчої діяльности обох митців і дві книжки: „Збірник на пошану Гр. Китастого у 70-річчя від дня народження", виданий в 1980 році в Ню-Йорку, та твори для Капелі бандуристів Гр. Китастого „Вставай, Україно", видані коштом Фундації в Києві видавництвом „Музична Україна" в 1996 році.

В архівній довідці подані дані про співпрацю І. Багряного і Г. Китастого в м. Турка, де вони фактично познайомилися, в 1944 р. і де І. Багряний написав слова, а Г. Китастий озвучив „Марш України" та „Марш полеглим". Ці твори одразу увійшли до репертуару Капелі, з яким вона виступала в селах і містах західніх теренів України та в лісах перед вояками.

Поет І. Багряний ще був непересічним художником-аматором і написав портрет Г. Китастого 1 травня 1944 року в Турці. Цей портрет поміщено в збірці „Вставай, Україно".

Тепер маю намір надіслати ці цінні дари до музею „Бойківщина". Музичною спадщиною Г. Китастого буде зацікавлена Музична школа Турки з філіями в деяких селах району.

На закінчення хочу від себе і музею „Бойківщина" щиро подякувати О. Коновалові за оперативну допомогу.

* * *

У моїй статті „Відроджується Бойківщина" (ч. 28) допущено суттєву помилку в реченні: „Тепер П. Косачевич очолює Лемківський Координаційний Центр" замість „Регіональний Координаційний Центр".

Д-р Ярослав Геврич,
Перкасі, Па

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Курс навчання про Голодомор

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Члени Українського Народного Союзу та української громади можуть набути в УНСоюзі копії посібника навчального курсу про Голод-геноцид 1932-1933 років, створеного відомим педагогом та істориком д-ром Мироном Куропасем.

Посібник, спонзорований та виданий УНСоюзом, був підготовлений 2003 року – з нагоди 70-ої річниці Великого голоду. Він включає дві частини: одну для учителів, а другу – для учнів.

Перша 29-сторінкова частина для учителів включає теми: „Совєтська політика і вимушений голод“, „Організоване підготування до Голоду“, „Голод-терор у перспективі“, „Чи був Голод справді геноцидом“? і „Їжа як політична зброя“.

Також в цьому розділі обговорюються питання про приховання Голоду пресою, безпосердню відповідальність Совєтського Союзу за Великий Голод в Україні і заперечення Совєтського Союзу, що Голодомор мав місце. У кінці розділу для учителів є словник, пропоновані зайняття для студентів, широка бібліографія.

Друга 33-сторінкова частина для студентів розпочинається проклямацією від 1984 року Президента Роналда Рейгана про вшанування пам'яті жертв Великого голоду та короткі статті, що розглядають російський імперіялізм, Росію та Совєтський Союз, совєтський імперіялізм, Україну та її народ.

Включена також стаття д-ра Роберта Конквеста „ Терор Голоду в перспективі,“ як і стаття покійного д-ра Джеймса Е. Мейса, відомого дослідника українського Голодомору, „ Голод і націоналізм у Совєтській Україні: Постскрипт“.

Дальше ідуть свідчення тих, що пережили Голодомор, включно з активістом оборони людських прав і колишнім політичним в'язнем Святославом Караванським.

Також у студентському розділі є статті з преси, котрими намагалися закрити правду, совєтську відповідальність за заперечення Голодомору, уживання харчів як політичної зброї і теперішні часи в Україні.

Д-р М. Куропась, колишній заступник президента УНСоюзу і почесний член Головного уряду, цей курс-посібник для вивчення Голодомору створив ще у 1983 році. Його уживали деякі учителі в майстернях у Чикаго, Дітройті і Нюарку, Н.Дж.

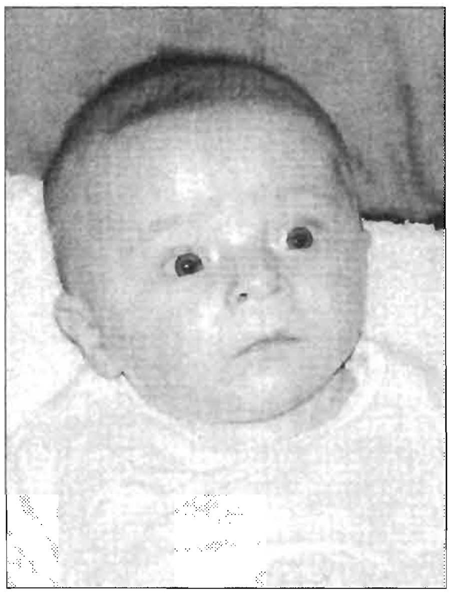
У 2003 році д-р М. Куропась написав новий курс-програму довідника про Голодомор, який був спонзорований і розповсюджений Українським Народним Союзом. Ця доповнена програма-довідник була включена у програму головної майстерні учителів середніх шкіл – в межах теми вживання харчів як засобу політичної зброї, що була влаштована у Денверському університеті. Д-р М. Куропась був одним зі запрошених доповідачів.

Вперше цю нову програму-довідник про Голодомор ужито 2003 року в майстерні про Голодомор для учителів середніх шкіл Ню-Джерзі, що відбулася в Райдер-університеті, котру спонзорував Центр Голокосту/Голодомору ім. Юліяна і Дороті Коплеманів.

Копії програми-довідника можна отримати у Головній канцелярії УНС. Замовлення телефонічно або письмово треба висилати до : Steven Woch, Ukrainian National Association, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054. Тел. (973) 292-9800, ext. 3013.

Платити треба тільки за пересилку.

Нові члени УНСоюзу

Данило-Віктор Максимович, син Татяни та Олега Максимовичів з Гофман Естейт, Іл., новий член 171-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечила бабуся Александра Лосова.

Анджеліка Роз Ґоско, доня Павла Ґоска з Бренту, Миш., нова членка 309 Відділу УНСоюзу. Свою внучку забезпечили бабуся та дідусь Елейн і Теодор Ґоски.

Білорусь і Росія – проти Польщі після Помаранчевої революції в Україні

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Впродовж останніх тижнів липня і на початку серпня зростала політична напруга в своєрідному трикутнику Росія – Білорусь – Польща. За привід стало те, що колишній голова Союзу поляків у Білорусі (СПБ) Тадеуш Кручковський, якого підтримує президент Білорусі О. Лукашенко, ще у березні програв вибори на наступний термін і мав передати посаду Анжеліці Борис, відомій своїми демократичними поглядами.

О. Лукашенко, готуючись до виборів 2006 року і не маючи певности щодо своєї перемоги, силою усуває всі перешкоди до неї. Пошук зовнішнього ворога – найкраща стратегія для О. Лукашенка, яка об'єднує довкола нього його прибічників.

Але Т. Кручковський разом з білоруськими силовиками захопив бюро СПБ, після чого поляки почали пікетування осідку своєї організації, вимагаючи передання влади новому провідникові. Л. Кручковський звернувся до президента Білорусі з заявою, що А. Борис організовує нелегальні віча, а головний редактор польськомовної газети „Голос з-над Німану" Анджей Пісальник незаконно обіймає цю посаду. На підставі цієї заяви прокуратура і міліція допитали А. Борис і арештували А. Пісальника на 10 діб. Покарання він відбував у тяжких умовах: в задушливій камері на троє осіб перебувало 9 осіб. Тадеуш Ґавін, один з засновників СПБ, і заступник голови СПБ Вєслав Кєвляк усе ще перебувають за ґратами.

Офіційний Мінськ звинуватив Польщу у приготуванні, за участи місцевих поляків, революції в Білорусі за прикладом України і видалив з країни трьох польських дипломатів. Після цього Варшава безтерміново відкликала посла Польщі в Білорусі. Проф. Ельжбєта Смулкова, яка була першим послом незалежної Польщі в Білорусі, сказала, що відкликання посла мовою дипломатії є вкрай різким реагуванням на події.

„Це є серйозним попередженням про можливе перервання дипломатичних взаємин, викликане переслідуванням польської меншини і дипломатів Польщі в Білорусі", – сказала вона. Міністер закордонних справ Польщі Адам Ротфельд звернувся до Джека Строва, міністра закордонних справ Великої Британії, яка головує в Европейському союзі, з проханням висловити своє ставлення до останніх подій в Білорусі.

У листі він підкреслює, що дії білоруської влади суперечать схваленим ООН правам людини, і закликав на початку вересня обговорити цю проблему на засіданні міністрів закордонних справ ЕС.

Представник білоруської меншини в Польщі Евгеніюш Чиквін заявив, що дії Мінська проти польської меншини в Білорусі віддзеркалюють ставлення режиму О. Лукашенка до усіх незалежних організацій.

Сейм Польщі прийняв ухвалу, в якій зокрема говориться: „Сейм з обуренням спостерігає за розвитком ситуації в Білорусі і жорстким порушенням державою корінних стандартів міжнародного права, зокрема права на зібрання і спілкування".

Політичні оглядачі вважають, що О. Лукашенко, маючи намір забезпечити собі третю каденцію, намагається блькувати ті громадські організації, які він вважає опозицією. Аґата Вербовська-Мязґа з Осередку східніх студій сказала в інтерв'ю Бі-Бі-Сі, що події в Білорусі не слід розглядати тільки як антипольську кампанію уряду, тому що О. Лукашенко, готуючись до виборів 2006 року і не маючи певности щодо своєї перемоги, силою усуває всі перешкоди до неї. Литовський оглядач Нерюс Кавчікас в тижневику „Вейдас" написав 12 серпня в статті „В очікуванні кольорової революції", що пошук зовнішнього ворога – найкраща стратегія для О. Лукашенка, яка об'єднує довкола нього його прибічників.

У відповідь на видалення з Білорусі трьох польських дипломатів – консула Анджея Бучака, заступника посла Марка Бучка і радника Анджея Ольборського Варшава видалила з Польщі білоруського радника Миколу Петровича.

Прес-аташе МЗС Польщі Александер Чешко заявив, що можуть статися дальші видалення білоруських дипломатів з Польщі, і повідомив, що О. Лукашенко звинуватив Польщу і Литву в приготуванні повстання проти нього. У відповідь О. Лукашенко заявив, що криза довкола Союзу поляків Білорусі є наслідком старань Заходу на замовлення з-за океану дестабілізувати становище в Білорусі „аж до інтервенції".

Він застеріг, що „кольорова революція в Білорусі буде також революцією у Москві, і влада Росії добре це усвідомлює." У „діях з-за океану" він вбачає „геополітичні амбіції Америки".

9 серпня Білорусь відмовила у праві в'їзду на свою територію делеґатам Европарляменту, що представляють Польщу, на чолі з віце-спікером законодавчого органу Евросоюзу Яцеком Саріуш-Вольським. Вони плянували відвідати обласний центр Гродно у зв'язку з конфліктом навколо керівництва Союзу поляків у Білорусі. Мінськ вважає, що візити польських політиків у розпал конфлікту посилюють міжнаціональну ворожнечу, і попереджує, що не допускатиме таких поїздок і надалі.

Колишній польський президент і керівник руху „Солідарність" Лєх Валенса 14 серпня заявив, що підтримає народну революцію в сусідній Білорусі, яку европейські організації часто критикують за утиски опозиції. Л. Валенса сказав, що події в Україні і Грузії мають бути прикладом для народу Білорусі.

Тим часом події в Білорусі дістали підтримку і розвиток в Москві, де 7 і 10 серпня невідомі побили польських дипломатів: радника Анджея Урядка (струс мозку, численні переломи ребер) і другого секретаря посольства Польщі Марка Решуту, якого доставили до лікарні. Посол Польщі Стефан Міллер вручив ноту протесту Міністерству закордонних справ Росії. У посольстві Польщі стверджують, що польських дипломатів побили ті самі люди. У зв'язку з цим польські дипломати не виключають політичного підґрунтя інцидентів. МЗС РФ висловив глибоке співчуття у зв'язку з інцидентом з другим секретарем посольства Польщі.

Побиття поляків, вважають оглядачі, могло стати відповіддю на недавній напад у Польщі на російських підлітків. 31 липня у Варшаві до дітей співробітників російського посольства та їхнього друга з Казахстану підійшла група з 10-15 бритоголових молодих людей, котрі відібрали в них мобільні телефони, прикраси і кишенькові гроші. Російський МЗС надіслав ноту протесту своїм польським колеґам і зажадав вибачень, наголошуючи, що відповідати за інцидент має офіційна Варшава. Керівник адміністрації Президента Польщі Вальдемар Дубановський заявив, що таке трапляється всюди, а неґативна реакція росіян сильно перебільшена і викликана підтримкою, яку надала Варшава Помаранчевій революції в Україні. 11 серпня поліція Варшави оголосила, що затримала двох скупників краденого, у яких виявлено речі, вкрадені у дітей російських дипломатів.

Російська газета „Комерсант" вважає, що події в Москві передають зміни у російсько-польських взаєминах, які сталися після того, як Польща підтримала Помаранчеву революцію в Україні.

Коментатор польської „Жечи Посполітої" пише, що Президент Росії В. Путін має висловитися з приводу побиття польських дипломатів. Але замість втручання В. Путіна 11 серпня у Москві п'ять невідомих нападників побили журналіста щоденника „Жеч Посполіта" Павла Решку, який потрапив до лікарні з травмами голови.

Л. Хмельковський

Балтійсько-чорноморсько-каспійська співдружність – дуга довкола Росії

ЛОНДОН. – Вже протягом кількох років лунають заяви в різних видозміненнях про можливість створення Балтійсько-чорноморсько-каспійської співдружности. Але на зустрічі президентів України і Грузії в Тбілісі 13-14 серпня вже йшлося про конкретні форми і дати. Плянується оформити її формально вже нинішньої осені в Україні. Провідники України і Грузії заявили, що серед запрошених можуть бути представники США, Евросоюзу і Росії. Не уточнюється, у якій якості будуть посланці з Росії, якщо вони і захочуть приїхати, можливо, як запрошені. Але аналітики вважають, що власне Балтійсько-чорноморсько-каспійська дуга, яку неодноразово критикували у Москві, може бути спрямована саме проти інтересів Росії.

Заяви про те, що однією з цілей буде звільнення в реґіоні від розподільчих ліній і порушень прав людини, відстоювання демократії і свободи від Балтії до Каспію, теж можуть бути розцінені Москвою як натяк на порушення демократії в самій Росії, адже Віктор Ющенко стверджував, що демократія не замикається лише одними національними кордонами.

Між тим, після посилення ГУАМ перспективи нової коаліції стають дедалі реальнішими, коли брати до уваги, що на останній саміт ГУАМ у Кишиневі прибули і представники деяких прибалтійських країн. Водночас має враховуватися, – і про це твердять чимало політиків в Україні і Грузії, – поява в европейській політиці нового фактору – демократичної вісі Тбілісі - Київ - Варшава. Кажуть, що прагнення створити навколо Росії дугу демократичних держав може викликати жорстку реакцію Москви, а відтак неґативно вплинути і на не такі вже стабільні взаємини України і Росії, особливо в економічному контексті, хоча Москва поки утримується від коментарів.

Дехто з аналітиків припускає, що всього за два тижні до зустрічі СНД в Казані Україна і Грузія прагнуть показати можливість створення альтернативи Співдружности, хоча чільний представник у секретаріяті українського президента переконував напередодні, що Україна має намір в Казані „вдихнути нове життя в СНД".

Олесь Коношевич,
Бі-Бі-Сі

Вітаємо д-ра Романа Барановського

До нашої редакції надійшло повідомлення зі Львова, що 30 червня цього року Вчена рада Львівської національної академії ветеринарної медицини імені С. З. Ґжицького, за поданням ректора проф. Романа Кравцева, проректора Василя Гунчака, проф. Михайла Падури та старшого викладача Мирослава Тимочка, одноголосно надала д-рові Романові Барановському почесне звання „doctor honoris causa" ветеринарної медицини.

Від імені усіх наших читачів вітаємо д-ра Р. Барановського, відомого громадського діяча і багаторічного автора нашої газети, з цією подією, бажаємо йому і його родині доброго здоров'я та дальшої праці для добра української громади США.

Редакція газети „Свобода"

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Трагедію українського Голодомору вивчатимуть в американських школах

ЧИКАҐО. – 5 серпня 2005 року губернатор штату Ілиной Род Благоєвич підписав поправку до Закону, якою вводиться вивчення трагедії українського Голодомору-геноциду в освітянській шкільній мережі штату. Наше наступне завдання – домогтися прийняття подібного федерального закону.

Впродовж минулого століття вороги українського народу різними способами вигубили майже 20 мільйонів мирних громадян. Три, гігантські за маштабами, Голодомори знищили цвіт нації – трудове селянство. Минуло понад 70 років відтоді, як у 1932-1933 роках вимирала Україна.

Фундація Українського Голодомору-геноциду (Ukrainian Famine-Genocide Foundation) офіційно була зареєстрована у штаті Ілиной наприкінці 2002 року з метою проведення просвітницької праці між іншими національностями. 21 вересня 2003 року в 70-ту річницю Голодомору Фундація організувала вшанування пам'яті понад 10 мільйонів невинних українських жертв московсько-комуністичного терору.

На це відзначення були запрошені деякі місцеві політики. Одним з них був республіканський конгресмен штату Ілиной Пол Фролік з Шамбургу. У своєму виступі перед громадою він пообіцяв, що робитиме все, щоб включити у навчальну шкільну програму штату вивчення питання геноциду української нації у XX столітті.

До Пола Фроліка у підтримці цієї ідеї приєднався конгресмен-демократ з Чикаго Джон Фрічі. 19 січня ц. р. вони опрацювали і подали поправку до існуючого „Закону з вивчення Голокосту", в якій пропонували у загальноосвітніх закладах штату вивчати геноцид інших народів.

Цей додаток дослівно говорить, що, додатково до вивчення трагедії Голокосту, у навчальній програмі кожної початкової та середньої школи зобов'язані запровадити вивчення інших випадків геноциду по всьому світі, вірменського геноциду, українського Голодомору та недавніх знущань у Камбоджі, Боснії, Рванді та Судані.

Затвердження закону сталося лише через 8 місяців. Відбулося безліч слухань у різноманітних комісіях, зокрема, фінансовій, навчальній та інших.

Перше слухання у законодавчому органі штату Ілиной відбулося 26 січня, друге слухання було у Комітеті з навчання, а потім, 9 лютого, було голосування Комітету з навчання з вислідом 13 – „за" і 8 – „проти". У цьому слуханні брали участь члени Фундації Микола Міщенко, Микола Кочерга та Катя Міщенко-Мицик. 1 березня відбулося голосування у Палаті представників штату Ілиной, де за поправку до Закону проголосували 9, 11 осіб голосували „проти", а сім – утрималися. 20 квітня вже сенатський Комітет з навчання проголосував 9 голосами „за", і лише двоє членів комітету утрималися. 11 травня відбулося ще одне голосування у Сенаті, що у підсумку дало наступні результати: 47 сенаторів проголосувало „за", 5 осіб було „проти" і 5 утрималися.

Під час слухань перша справа: Катя Міщенко-Мицик

Микола Міщенко,
голова Фундації Українського Голодомору-Геноциду

7-9 вересня: конференція ДПІ/НДЖО в ООН

НЮ-ЙОРК. – Річна конференція Департаменту публічної інформації і недержавних організацій (Конференція ДПІ/НДЖО - DPI(WGO's) відбудеться 7-9 вересня 2005 р. Цього року, як і у попередніх роках, Світова Федерація Жіночих Організацій (СФУЖО) братиме участь у конференції. На конференцію прибувають представники НДЖО з цілого світу - вже є понад 2 тисячі зголошених учасників. З причини обмеженого місця в головній кватирі ООН в Ню-Йорку, НДЖО у консультативному статусі з Економічною і соціяльною радою та НДЖО акредитовані через Департамент публічної інформації можуть вислати тільки п'ять представників на конференцію. Від СФУЖО у ній братимуть участь Дарія Дика, Лариса Мельник-Диршка, Марта Кічоровська-Кибало, Ілона Левицька і Надія Шміґель.

Цьогорічна конференція особливо цікава тим, що відбудеться за тиждень перед відкриттям Ґенеральної Асамблеї - зустрічі Організації Об'єднаних Націй (14-16 вересня 2005 р.), у якій братимуть участь 170 голів держав, а між ними – делеґація України на чолі з її Президентом Віктором Ющенком. Це буде найбільший в історії з'їзд провідників світу.

У підготуванні до зустрічі 23-24 липня представники вибраних НДЖО мали можливість виступити на 59-ій Генеральній Асамблеї та висловити свої думки та рекомендації до запроєктованого Документу результатів зустрічі, якої остаточна версія буде обговорена і прийнята на зустрічі. Представник СФУЖО до ООН д-р Лариса Мельник-Диршка мала честь виступити на прохання 60 недержавних організацій – членів Комітету з прав дитини – з пропозицією про охорону дітей від страху перед викраданням, війною, призовами на військову службу, тероризмом, залишенням, продажею і ВІЛ/СНІД-ом. Вона ствердила, що діти, які живуть у страху, не мають дитинства. Закінчуючи, вона звернулася до присутніх державних делегацій з проханням зробити все, щоб повернути дітям їхнє право на дитинство.

Метою Конференції ДПІ/НДЖО є поширення знання та інформацій про найважливіші питання та цілі праці Організації Об'єднаних Націй. Кофі Анан, Ґенеральний секретар Об'єднаних Націй, опублікував рапорт під назвою „У вимірі ширшої свободи: в напрямі соціяльно-економічного розвитку, безпеки та людських прав для усіх". Програма зустрічі базована на рапорті Ґенерального секретаря ООН. Теми Конференції ДПІ/НДЖО будуються на далекосяжному баченні праці ООН, включно з питаннями реформи ООН.

Ближчі інформації про Конференцію можна знайти на веб-сайті www.unngodpiconference.org. Нова технологія дасть можливість цілому світові брати участь у конференції за допомогою взаємодійного веб-сайту. Президент 59-ої асамблеї ООН та Ґенеральний секретар ООН зустрінуться з членами суспільства та членами державних делегацій, які будуть брати участь у конференції.

Паралельно з конференцією ДПІ/НДЖО відбудеться в головній квартирі ООН в Ню-Йорку конференція парляментаристів, в якій буде брати участь Україна. Прибуде на цю конференцію голова Верховної Ради України Володимир Литвин з делеґацією. Він запрошений брати участь як один з доповідувачів.

Конференція займеться питанням розвитку взаємних зв'язків для уможливлення економічно-суспільного розвитку. Перша панель: „У ширшій свободі: виклик до співпраці" розгляне зусилля державних адміністрацій, світових корпорацій і цивільного суспільства уможливити економічно-суспільний розвиток, підтримку політичної стабільности і позитивного державного правління та впливу на шукання нових роз'язок для покращання світової ситуації.

У 2000 р. на зустрічі Ґенеральної Асамблеї прийнято Деклярацію Тисячоліття („Millennium Declaration"). Цією деклярацією держави встановили так звані Цілі століття („Millennium Development Goals"). 189 держав зобов'язалися виконати до 2015 р. 8 наступних цілей: 1. Усунути екстремальну убогість і голод; 2. Досягнути загальної початкової освіти; 3. Сприяти досягненню гендерної рівности; 4. Зменшити дитячу смертність; 5. Поліпшити психічне здоров'я; 6. Побороти ВІЛ/СНІД, малярію та інші недуги; 7. Забезпечити чистоту довкілля; 8. Розвинути світову співпрацю для економічно-суспільного розвитку. Друга панель під назвою „Фокус на суспільний розвиток: переведення в життя Цілей століття" розгляне ролю НДЖО у виконанні „Цілей століття у національній і міжнародній площинах".

Панель під назвою „Спільна безпека: пріорітети цивільного суспільства" зосередиться на людських правах як рушійний силі у здобутті миру, безпеки і економічного та суспільного розвитку. Три круглі столи відбудуться після панелю під назвою „Діялог: майбутнє Об'єднаних Націй". Круглі столи зосередяться на питаннях співпраці ООН і суспільства, миру та ліквідування убогости.

Одночасно веб-сайт конференції передасть усі дискусії в часі панелів і круглих столів. В додатку до сімох пленарних сесій і трьох круглих столів, в обідній час відбудеться 30 семінарів (workshops), спонзорованих НДЖО на низку тем, пов'язаних з цілями Світового саміту 2005 р.

Об'єднані Нації мобілізують усі зусилля, щоб задовольнити головні потреби населення світу і в цей спосіб дотриматись чартеру ООН та Деклярації людських прав. Сподіваємося на успіх зустрічі та конференції парляментаристів, як і конференції ДПІ/ НДЖО.

Надія Шміґель,
представник СФУЖО до ООН

Літня школа українiстики

ПАРМА, Огайо. – Президент Національного університету „Києво-Могилянська академія" В'ячеслав Брюховецький мав зустріч з українською громадою у Пармі 26 квітня ц. р., на якій і я був присутній. Мене зацікавила не тільки його доповідь „Україна після перемоги Помаранчевої революції: молодь стає на захист держави", але й те, що при університеті працює Літня школа україністики. На моє прохання В. Брюховецький детально розповів про завдання і умови перебування в цій школі. Вона працює щорічно протягом літніх вакацій, і навчатися в ній можуть особи віком від 16 років, які хочуть удосконалити знання української мови, а також поглибити свої знання з історії України, української літератури, культури, мистецтва, народного фолкльору та ін.

Мене зацікавила ця школа, бо я досить добре володію українською мовою, закінчивши цього року в Пармі Школу українознавства Товариства „Рідна школа". Крім цього, спілкування в нашій родині ведеться виключно українською мовою.

Літня школа при Могилянській академії працювала з 23 травня до 25 червня. Але я на тиждень пізніше прибув до Києва, бо здавав іспити за 10-ту клясу приватної середньої католицької школи св. Ігнатія в Клівленді. На летовищі в Борисполі мене зустріла керівник Літньої школи україністики Лариса Кадуріна і привезла мене автом до Києва. Академія забезпечила нас житлом у найманих квартирах. Я проживав разом з Романом Ковалем, який також закінчив „Рідну школу" і 10-ту клясу середньої католицької школи Падуа в Пармі. Він прибув до Києва ще пізніше через іспити в американській школі. З нами навчалася студентка з Ню-Йорку. Отже, із США нас було троє, а з Канади – п'ятеро студентів, (2 хлопці і 3 дівчини). Програма школи передбачала лекційні заняття, а також екскурсії до міста.

Основним предметом вивчення була українська мова. З історії України була зосереджена увага на темах „Слов'янство і Русь", „Середньовічна Україна", „Гетьманщина", „Запоріжжя", „Україна в імперіях Росії та Австрії", „Економічна та політична ситуація в сучасній Україні". Виклади з української літератури мали дві важливих теми: „Основні тенденції і провідні жанри в українській літературі" та „Літературний процес в Україні у XX столітті". Були також лекції з української мітології і культурології. Найбільш важливі екскурсії були центром Києва, Києво-Могилянською академією, Подолом, бачили Ботанічний сад, Видубицький монастир, Володимирську гірку, Майдан Незалежности, Співоче поле, Музей Чорнобиля, Музей Гетьманства, Труханів острів, Будинок-музей Тараса Шевченка, Києво-Печерську Лавру, Гідропарк, Музей архітектури та побуту українського народу (селище Пирогово), Національний музей історії України, Національну оперу України, Національний художній музей України та інші. З 15 до 22 червня ми мали тиждень відпочинку на березі Чорного моря в кримському місті Судак.

Після закінчення програми нам вручили сертифікати, які забезпечують 6 кредитів при навчанні у вищих навчальних закладах. Я отримав 4 кредити, через те, що пізніше прибув на навчання. З приємністю відзначаю своє перебування в Києві, бо такого прекрасного міста мені ще не доводилось бачити в житті.

Наступного літа я знову вчитимуся в Школі україністики, а після закінчення середньої школи в Клівленді маю намір навчатися в Києво-Могилянській академії. Таке бажання висловлювали й інші учасники Літньої школи в Києві. Адже тепер незалежній українській державі дуже потрібні освічені люди, які працюватимуть не тільки в Україні, але на її користь й в інших країнах світу. Тим більше, як відзначив президент університету В. Брюховецький, що дипломи Могилянки, за укладеними угодами, визнаються багатьма державами світу. Детальні інформації про Літню школу можна отримати електронною поштою: lari@ukma.kiev.ua

Василь Рабосюк

Група студентів Літньої школи україністики.

Відзначили 40-річчя 90-го відділу СУА

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 23 липня відбулося відзначення 40-річчя 90-го відділу СУА, заснованого в 1965 році. Патронкою його стала легендарна вже Олена Степанів, усусівка. Це була жінка – взірець бойового героїзму і завзятої педагогічної праці після виснажливих походів січовиків. Вона осягнула докторат з історії у Відні і довгі роки свого життя віддала навчанню дітей і молоді. Відійшла у вічність у 1963 році. Її син, д-р Ярослав Дашкевич – сучасний історик в Україні, патріот, член Українського історичного товариства.

Свідомі своїх національних обов'язків жінки вирішили йти слідами Олени Степанів, спрямовуючи свою діяльність на Україну.

Була середина 1960-их років – це пора пробудження дисидентського руху в Україні, появи шістдесятників, появи книжки В. Чорновола „Лихо з розуму", що було відкриттям на той час. Це був початок можливостей, хоча дуже обмежених, чимось допомагати родинам, переслідуваних в підсовєтській Україні. З'явилася іскра надії, яку підхопили жіночі організації, – СУА, УЗХ та інші.

З цікавих повідомлень під час ювілейної імпрези присутні довідалися про те, що 90-ий Відділ СУА впродовж своєї 40-літньої діяльности видав на різні важливі допомогові цілі в Україні приблизно 200 тисяч долярів.

Про це звітувала у своїй доповіді Наталія Даниленко, перша голова відділу. За чотири декади відділ мав 16 голів, отож багато осіб мало змогу виявити свою ініціятиву, свій порив до праці, а також свою індивідуальність.

Голова організаційного комітету Дарія Шуст.

Голова 90-го відділу СУА Надя Петрик.

Квартет „Голубка": Надя Петрик, Марія Камінська, Галя Ступень, Галя Боднар.

Імпрезою проводила голова Організаційного комітету і колишня голова Відділу Дарія Шуст, яка переплітала програму цікавими дотепами (це особливий дар Дарії Шуст). Вона привітала присутніх на залі гостей: заступницю голови СФУЖО Наталю Даниленко, першу заступницю голови СУА Оксану Фаріон; голову Філядельфійської округи Христину-Хомин Їжак; педагога і знавця української мови і літератури д-р Наталю Пазуняк; Любу Сілецьку, голову ОЖОЧСУ; представницю банку Марту Тайліх; гостей з кредитівки – Ольгу Якубовську, Галину Келлер, Марію Возняк і Оксану Смолинець. Від спортового товариства „Тризуб" був його президент Ігор Чижович, а також заступник голови Ярослав Козак з дружиною Калиною.

Окреме слово про діяльність відділу мала сучасна голова Надія Петрик – правник за освітою, з гурту новоприбулих, які включилися в громадську працю. Її працьовитість виявилася у двох ділянках, а саме в участі у співочому квартеті „Голубки", а з другого боку – у мистецтві кулінарному: вона приготувала вишуканий святковий обід для понад 100 осіб. Трапезу розпочато молитвою СУА у виконанні всіх присутніх. Покійних членок відділу згадано у тихій молитві та вставанням з місць. Під час імпрези грамоти признання отримали всі голови відділу, а для покійних членок були грамоти „Post Mortem".

Під час вечері були прочитані привіти від інших відділів СУА, як також особисті привіти. Грамоту признання та привіт від Головної управи СУА передала Оксана Фаріон, від інших складових організацій СФУЖО, а саме від УЗХ привітала присутніх д-р Наталія Пазуняк.

Мистецька програма складалася з гри на скрипці О. Томенка, пісень квартету „Голубка" та гумористичних виступів Зеновія Кметя, що розважав публіку дотепними розповідями та співами, головно про улюблене всіма місто Львів.

Наталія Пазуняк

УКРАЇНА І СВІТ

На Соловки – з доброї волі

Р.Л. Хомяк

КИЇВ. – Вони поїхали на Соловки. Добровільно. У вигідному туристичному автобусі марки „Мерседес-Бенз“, а не у заґратованих вантажних вагонах. І поїхали всього на десять днів, не на все життя.

„Вони“ – це чотири десятки українців, від підлітків до осіб, які вже давно на пенсії. У вівторок вранці, 2 серпня, ці паломники зібрались в церкві на київському Подолі, відслужили Молебень, разом з священиком сіли в білий автобус і подалися просто на північ. Далеко на північ. Десь так далеко, як з Чикаґо до Саскатуну, з Дітройту до Сарасоти, з Торонто до Вініпеґу. Але без вигод мережі доріг „Interstate“. З Києва там треба їхати на Санкт-Петербурґ (колишній Ленінґрад), а тоді далі на північ, в Карелію, що колись була частиною Фінляндії.

Це вже не перша проща українців на далеку північ, де тисячі їхніх предків були запроторені і знищені царськими й совєтськими режимами. Але цьогорічна проща мала особливе значення: в урочищі Сандармох, де за всього чотири дні 1937 року розстріляли 1111 осіб, серед них – представників українського „розстріляного відродження“, мали відкрити гранітний хрест з написом: „Убієнним синам України“. Кошти на цей пам'ятник пожертвували українці з України і з різних кутків світу. Далі на північ паломники мали залишити свій зручний автобус і дістатись до Соловецьких островів на корабликах-катерах. І ще мали відвідати сумної пам'яті Біломор-канал, де поховані тисячі будівельників цього сталінського проєкту.

Координатором київського паломництва був 56-річний Василь Овсієнко, колишній совєтський політв'язень зі стажем, а нині – активіст Харківської правозахисної групи і подібних організацій в галузі прав людини, в тому числі тих, які збирають свідчення про закрите десятиліттями систематичне нищення українського етносу. Про масові розстріли в Сандармоху світ довідався щойно 1997 року!

В. Овсієнко протягом останніх років вже декілька разів добивався до Сандармоху й Соловецьких островів, і його вказівки для учасників цьогорічного паломництва інакше не назвеш, як зразковими. Він активно користується електронною поштою і подає докладні інструкції для того, щоб запевнити успіх нелегкої подорожі.

Наприклад: „Раджу всім купити ще в Україні не менше 3000 російських рублів (приблизно 500 гривень або 100 долярів). Бо при обміні у Росії на пашпорт з чужоземців беруть мито, обмінних пунктів мало, на Соловках торік узагалі їх не було. А в людей тяжко знайти“. Важлива порада? Дуже. Адже кияни звикли міняти валюту на гривні чи рублі у сотнях обмінних пунктів, без документів і без мита.

(Закінчення на стор. 22)

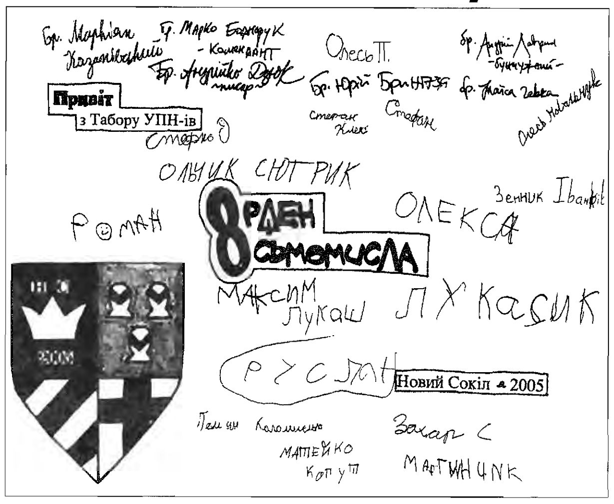

Василь Овсієнко перевіряє список паломників перед від'їздом

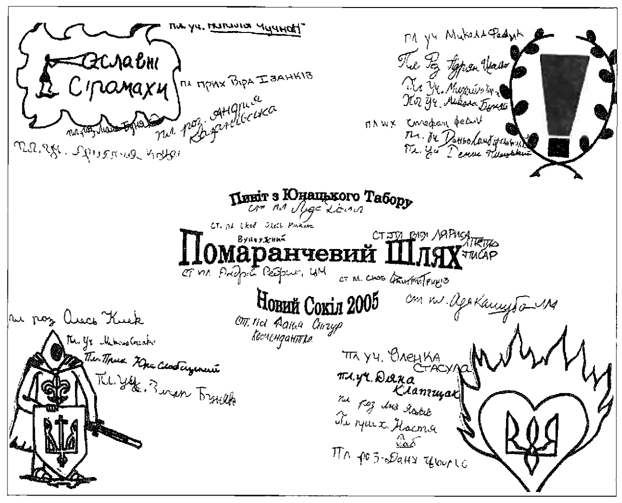

Під час Молебня в церкві на Подолі в Києві.

Привіти з літніх пластових таборів

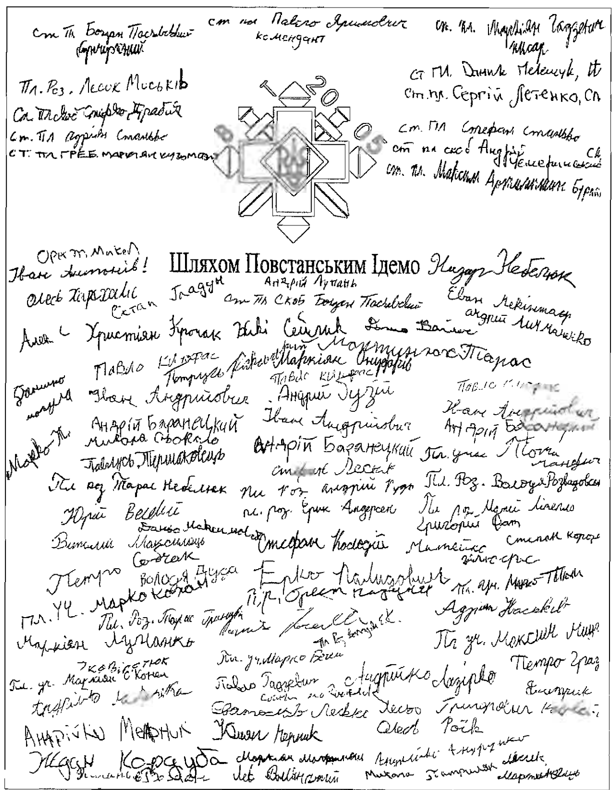
Табір „Орден Осьмомисла“

Табір „Помаранчевий шлях“

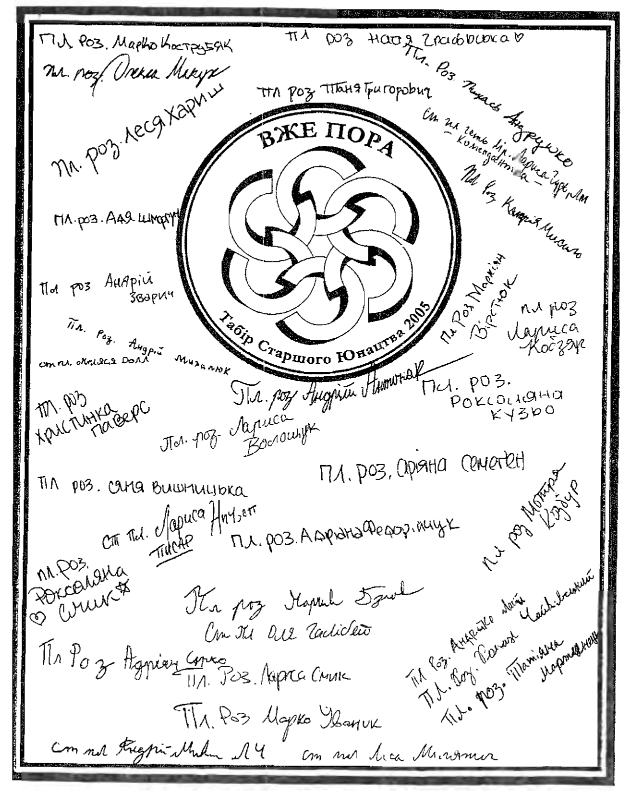
Табір „Герої Маківки“

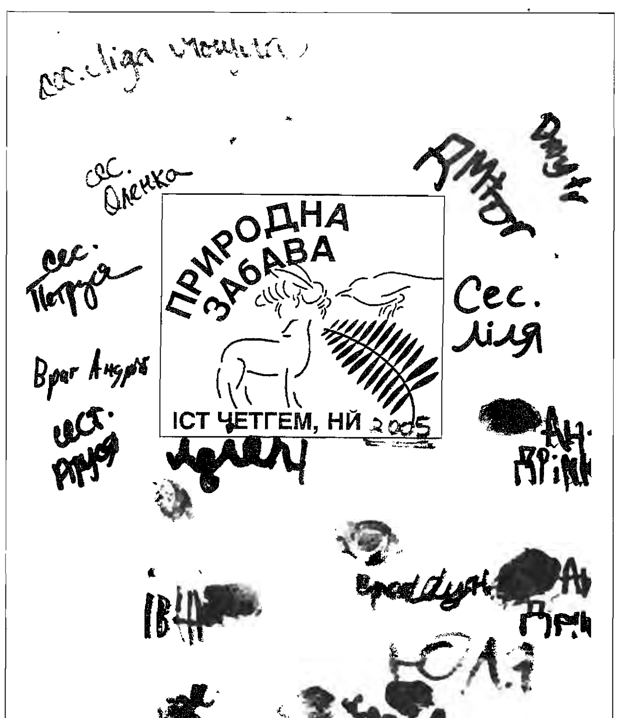
Табір „Шляхом повстанським ідемо“

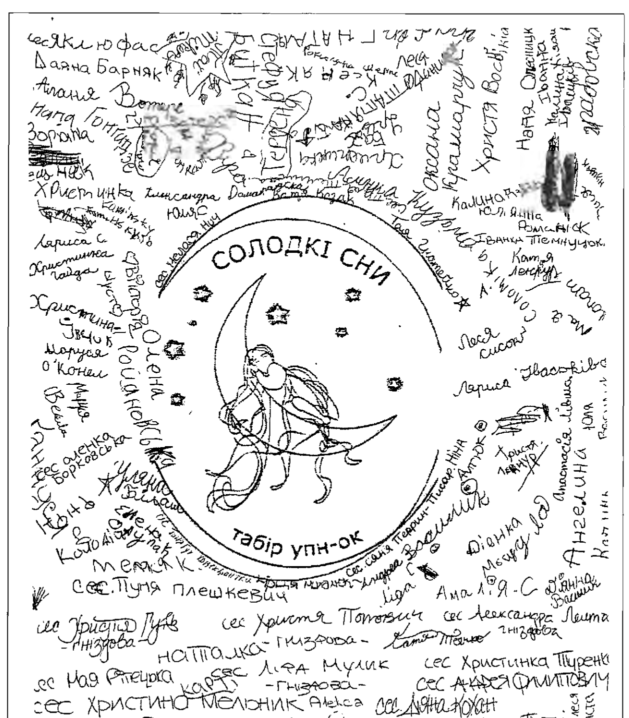
Табір „Не бійся жити“

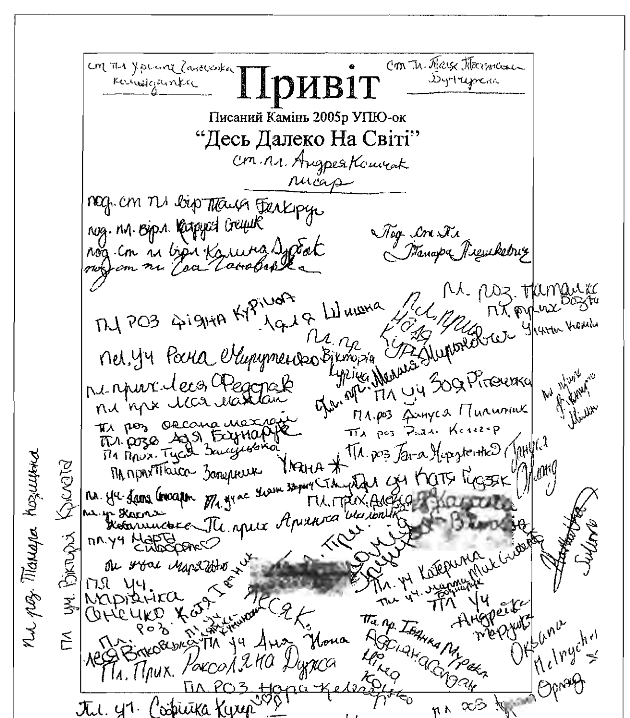
Табір „Вже пора“

Табір „Природна забава“

Табір „Солодкі сни“

Табір „Десь далеко на світі“

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Юлія Дошна приїздить до США і Канади

Мій лігницький учитель і ментор св.п. Іван Співак колись сказав мені: „Коли знаєш, звідки ти прийшов, тоді знатимеш, куди ти йдеш". Ці слова були ледве зрозумілі десятикласникові лігницького ліцею, але тридцять років пізніше вони набрали життєвого значення. Український клюб в Ґданську (тоді він називався Українське суспільно-культурне товариство), IV Загальноосвітний ліцей в Лігниці дали незамінне поняття національної приналежности. Минуло 18 років. Фестиваль української культури в Сопоті, Лемківська Ватра в Ждині. Що змінилося? Відповідь не проста.

Фестиваль в Сопоті був на високому артистично-організаційному рівні. Приємно було дивитися, як батьки з нетерпінням чекали на виступ своїх дітей з українських ліцеїв в Лігниці та Ґурові.

Розчаруванням було, що фестиваль не віддзеркалив подій Помаранчевої революції в Києві. Загально програма була одностороння аж до часу, коли середнього росту жінка в лемківському одязі почала співати пісні про лемківське життя під супровід ґітари К. П'єтрухи. Чудовий, природний голос. Лице, повне надзвичайного переживання. Хто це? Хто може з таким переживанням, з таким болем і трагедією в голосі співати про любов, про минуле, про еміґрацію свого народу?

Це була Юлія Дошна і група „Лемковина". Пригадалася 18 років тому Лемківська Ватра в Ждині.

Директор міської бібліотеки влаштовує промоцію збірки нових пісень Юлії Дошни „Еміґрант" зі супроводом на скрипці А. Пшибицень і ґітарі К. П'єтрухи у повній залі. Юлія Дошна стала природним віддзеркаленням лемківської культури свого народу. Її делікатний, глибокий голос з силою внутрішнього спокою передав журбу, трагедію, а також традиційність лемківської культури XVIII-XIX ст.

У селах Бескиду мав я нагоду чути спів не лише Юлії Дошни, але і нового покоління під її проводом у групі „Веретено". Вони заспокоїли моє питання і показали суть повної людини, якої я шукав. На початку третього десятиліття праці для утримання лемківської культури, музики, способу життя бажаю Юлії Дошні, директорові групи „Веретено", берегині лемківського краю, успішного турне в Сполучених Штатах Америки та Канаді у вересні цього року.

Іван Норберт,
Вініпеґ, Канада

Юлія Дошна

Свято Івана Купала в Каліфорнії

На святі Івана Купала

ВІВЕРВІЛ, Каліф. – Уже втретє 140 осіб з різних куточків Каліфорнії та інших штатів 2 липня прибули до гостинного табору, організованого Романом та Олесею Ритачками, які проживають в горах, у містечку Вівервіл. Вони мають троє маленьких діточок, передають їм українську мову та звичаї, і хочуть, щоб й інші діти та дорослі прилучалися до українських традицій.

Цього року святкування Купала відбулося в мальовничому місці – табір розкинувся між високими соснами, а внизу протікала спокійна річечка, яка по другій стороні мосту перемінювалася в озерце, де можна було купатися і загорати на піщаному пляжі. Десь по полудні розпочали святкову спільну вечерю, страви до якої всі гості привезли чи готували самі, а господарів привітали майстерно випеченим короваєм на українському рушникові. Засновники цього свята – Роман Ритачка, Оля Олійник та Оксана Стус пояснили гостям про святкування Купала у час сонячного рівнодення. Пізніше воно поєдналося з християнським святом Івана Хрестителя і стало називатися Івана Купала. На Купала дівчата плетуть віночки, ведуть хороводи навколо Марени – прикрашеного стрічками і квітками деревця, а хлопці мають зробити Купало – ляльку з соломи. Після хороводів та різних забав на березі річки дівчата пускають віночки на воду, а хлопці стараються їх зловити. Марена потім має бути потоплена, а Купало – згоріти в купальському вогні. Згодом, як стемніє – молодь перестрибує через вогонь, тобто „очищається". Отже, головні атрибути свята – Марена (вода – жіноче начало) і Купало – вогонь (чоловіче начало).

До Купальської програми наші активісти готувалися заздалегідь, розучили нові пісні, виник своєрідний хор під керівництвом Святослава Стуса. Учасники дійства водили хороводи та грали в ігри. Майже всі були в білих вишиванках та й автентичних народних костюмах, що дуже прикрасило свято. А вже після співів, хороводів, пускання вінків на воду, спалення Купала та очищення вогнем таборовики різного віку танцювали під напрочуд зоряним небом майже до ранку. Наймолодші діти в той же час мали можливість завдяки Ігореві Калішу, який привіз необхідну апаратуру, оглядати мультфільми та смішні кіна.

На другий день для дітей було проведено конкурс дитячого малюнку „Іван Купало очима дітей", а ввечері оголошено конкурс на найсмачніший шашлик, в якому брали участь 9 кухарів. Троє з них були нагороджені. А потім знову – спільна вечеря і танці до ранку.

На третій день, 4 липня, українці на честь Дня незалежности США виступили святково вбраною групою у спільному параді у Вівервілі. На пахучому сіні їхали наймолодші діточки, а також музиканти Роман Ритачка і Андрій Криштафович, які приґравали українські пісні для хору, що ішов за ними. Авто було прикрашене українським та американським прапорами і „колом" з квітками та барвистими стрічками – великим українським вінком. Авто, яке тягнуло нашу плятформу, було прикрашене українськими віночками та рушниками. Ми називалися „Українці-американці Західного побережжя". Публіка дуже тепло приймала українську групу в параді і захоплено нас вітала.

Якщо хтось зацікавлений взяти участь у наших святкуваннях, просимо дзвонити до Романа та Олесі Рітачок за детальнішою інформацією на тел. (530) 623-1955. Наша інтернетна сторінка: http://www.uhc-of-nc.org/kupala/index/htm

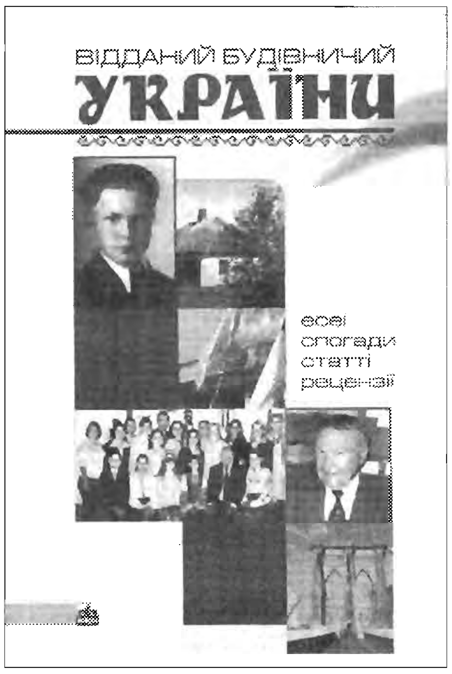
Оля Олійник

Учасники свята

ЧИТАЧІ ПРО КНИГИ

Євген Федоренко – людина дії

У Харкові вийшла книжка „Відданий будівничий України. Есеї, спогади, статті, рецензії" („Майдан", 2005, 500 прим., 304 с.), присвячена 75-річчю від дня народження відомого вченого-славіста, голови Шкільної ради при УККА Євгена Федоренка. У ній подано твори різних жанрів видатних мовознавців, громадських діячів, письменників та журналістів, в числі яких професори Кім Балабуха, Юрій Безхутрий, Володимир Калашник (упорядник збірника) з Харкова, проф. Юрій Гаєцький з США, українські письменники Олексій Ковалевський, Кость Маковійський, Президент Академії наук вищої школи України, віце-президент Міжрегіональної академії управління персоналом Микола Дробноход, працівник НДІ українознавства Тарас Кононенко, завідуюча Науковою бібліотекою Інституту українознавства Лідія Маляренко, науковець, перекладач, журналіст, викладач Київського славіністичного університету Іван Пасемко, професор, критик, літературознавець Анатолій Погрібний, вчителька середньої школи з Харкова Ольга Савченко, письменник, голова Ради Національної Спілки письменників України, народний депутат України, лавреат Національної нагороди ім. Шевченка Володимир Яворівський, академік Петро Кононенко, журналісти Микола Французенко-Вірний, Ніна Чернова, літературний критик Марія Гарасевич з Канади, сам Євген Федоренко.

У збірнику, присвяченому ювілеєві, кращі сторінки, зрозуміло, відведено для розповіді про життя і діяльність Євгена Федоренка. Так іноді стається, що добре відома усім людина в таких публікаціях відкривається дещо з іншого боку і викликає подив вірністю обраній стезі, відданістю меті. Такою метою для Є. Федоренка стала освітянська праця серед молоді. Зростав він на Харківщині, в Люботині, де його сім'я зазнала жорстоких переслідувань режиму. В часі Другої світової війни потрапив на примусову працю до Німеччини і вже не повернувся з Заходу. У таборі для переміщених осіб склав іспити за шкільні кляси, пішов до гімназії, потім, вже у Бельгії, – до університету.

Євген завжди був заводієм серед молоді – коли організовував один з перших на чужині пластових гуртків, коли творив з гуртків курінь, коли був головою Міжнародного клюбу молоді, визначним спортовцем (футбол, шахи, настільний теніс). В університеті очолив Національний союз українських студентів Бельгії, заснував Демократичне об'єднання українських студентів, зустрівся з Іваном Багряним і став його сподвижником, членом ЦК новоутвореної УРДП.

У США Є. Федоренко – з 1955 року. Був головою ЦК ОДУМу, керівником курсів українознавства і гри на бандурі. В Нью-Йоркському університеті здобув диплом маґістра,а в УВУ – ступінь доктора.

Від 1973 року Є. Федоренко працює в Шкільній раді при УККА, яку тепер очолює. Він написав ряд підручників, був редактором багатьох видань, багато часу і тепер присвячує освітянській справі, розвиткові шкільництва, навчанню вчителів.

Численні аспекти професійної діяльности Є. Федоренка розкриті в кількох статтях збірника.

Крім „ювілейної" тематики, є в книжці дослідження і роздуми в площині освіти і українознавства, української мови, статті про мистецтво слова, а також публіцистика на теми становлення української держави.

З питань придбання цього науково-публіцистичного видання можна звернутися до Шкільної ради при УККА на адресу: P. O. Box 391, Cooper Station, New York, NY 10276-0391.

Валентина Каплун,
Джерзі-Сіті, Н. Дж.

„Сумна комедія" – книжка для всіх

Прочитала книжку-життя Левка Хмельковського „Сумна трагедія" і сталось у мене велике прозріння! Книжка написана щиро і правдиво, а головне, без тих нарікань, які переважно є і були в книжках, що вийшли після 1991 року. Прозріння у мене мусіло б давно статись, бо з друзями йшло листування, потім були зустрічі і багато оповідалось, але якось не доходило до суті.

Ця книжка обов'язкова для тих, що в Україні, і для тих, що живуть поза. Багато є тих маленьких епізодів-правд, які так добре ілюструють абсолютну диктатуру зговри в кожноденному житті. Отой приклад, що людина – дармоїд, бо не працює, а подорожує велосипедом! Це нагадало мені про мою шестимісячну подорож в Европу в 1959 р., коли мій начальник на роботі дав мені радо відпустку і запевнив, що моя праця буде на мене чекати, коли я повернуся.

Цю книжку не можна було читати поволеньки, сидячи на веранді і попиваючи каву. Я читала її одноразово, а потім поверталась до деяких місць і знову перечитувала. Життя автора змусило мене задуматись над моїм „я". Наскільки простіше і нормальніше (навіть за радянських умов) було моє дитинство і юність! Знаючи історію родин, особливо моєї мами – все було для мене ясно і логічно.

Оточення – арешти, висилки, розстріли, позбавлення праці людей, яких я знала, любила – логіка мені не дозволяла думати, що це такі погані люди, що Ленін–Сталін мусить їх знищити! Українська мова вдома була нормальністю. В Києві, до війни, хоч це зовні, але більшість середніх шкіл були українські, що після війни – щезло! Я по натурі скептик-оптиміст і не ідеалізую людину.

Ідеальних держав немає, бо людина не є ідеальним створінням. Америка, Канада (трохи менше) є дуже далеко від Бушем прославленої ідеальної демократії! Але є „можливості" і як хтось хоче чогось досягнути, не компромісуючи своєї ідеї і принципи, то це можливо.

Книжка підтверджує, що Помаранчева революція ще не є ідеальний кінець українських проблем. Треба буде декілька поколінь, щоб звична (а це саме сильне з почувань) психіка змінилась, щоб люди в Україні стали індивідуальністю, знайшли особисте „я", а не стадне, знайшли гордість за свою країну (а не російсько-радянську імперію), за свою історію, мистецтво і перестали казати: „Така у нас доля, ми звикли страждати". Це я чула без кінця в 1993 році коли повернулась в Україну після 50 років. Мене це убивало!

Хочу запевнити, що коли почну на щось нарікати, візьму цю книжку і знову прочитаю, щоб нагадала мені, яка я щаслива і везуча!

Катерина Кричевська,
Каліфорнія

Книжку Л. Хмельковського „Сумна комедія" можна придбати у автора, виславши 15 дол. (вартість пересилання враховано) на адресу: 300 Parsippany Rd., Apt. 26Q, Parsippany, NJ 07054.

Ольга Кузьмович – вчора і сьогодні

25 липня я дістав книжку Ольги Кузьмович „Про вчора і сьогодні" від авторки, з її підписом. Мою знайомість з шановною авторкою можна приписати до слова „вчора" в заголовку її споминів. Знайомство наше закріплялось у Пласті, у „Свободі", на численній кількості українських імпрез у Ню-Йорку і у Вашінґтоні, де я брав участь як співак хору „Думка" з Ню-Йорку.

Про зміст споминів з пережиівань Ольги Кузьмович не буду згадувати, щоб читачі особисто познайомилися з темою і вправним пером авторки. У книжці Ольга Кузьмович подає відбитки світлин, одна з яких привернула мою особливу увагу.

Світлина молодої університетської студентки відкриває усю таємницю вдачі авторки. Китайська мудрість вчить нас, що в одному образочку – тисяча слів. Внутрішню вдачу віддзеркалює її обличчя. Її очі виявляють рішучість і поважне ставлення до життя. Вдумливість її обличчя говорить про талант. Фотографування у ті часи наставляло людину на неприродню поважність, однак на світлині проникає її природня, нічим не стримувана усмішка. Знаючи Ольгу Кузьмович з давніх часів, стверджую, що такою усмішкою вона завжди весело вітала особу, з якою розмовляла. Такою вона залишилась і в сучасні часи. Хто насмілився надужити її щирість і привітність, звести їх до рівня зневаги чи браку пошани, наражався на негайну відсіч і належну протидію.

Стиль книжки – львівський, яким тоді була писана українська література західної України. Стиль з легеньким львівським „та йой", який у сьогоднішні часи треба шукати зі свічкою у темряві. Стиль цей насвітлює своєрідність цього твору.

Рід Ольги Кузьмович клав життя на престол боротьби за незалежність України включно з нею самою. Зброєю Ольги Кузьмович у цій боротьбі є журналістичне перо. І сьогодні Ольга Кузьмович–О-КА залишається однією з полум'яних свічей, котрі ще досі палають яскравим полум'ям.

Едвард Кухар,
Вікторія, Кензас

Письменники – хворим дітям

В Україні розгортається благодійна акція „Допоможіть дітям!", проведення якої ініціювали черкаський журналіст і письменник Андрій Лубенський та київський письменник Сергій Тишковець. Ці автори запропонували свої казкові повісті для дітей до друку будь-яким виданням за єдиної умови – гонорари мають перераховуватися онкологічним медичним закладам України для лікування дітей, яким не вистачає коштів, щоб боротися із страшною недугою. До акції вже приєдналися українські ЗМІ „Грані", „Політикантроп", ряд журналістських організацій.

Електронна адреса одного з авторів – Андрія Лубенського: lubensky@ mail.ru

Л. Хм.

На Соловки ...

(Закінчення зі стор. 14)

Або ще таке: у списку побутових речей, які треба з собою мати, В. Овсієнко подав...мило. За 15 років ринкових змін українці забули, що колись мила просто не було. На Соловках, виявляється, ще й нині так. У списку є й такі практичні речі, які пам'ятатимуть і воєнні біженці, і політичні засланці: мисочка металева, ложечка, ножик, нитка, голка...

Є й такий значущий абзац в інструкціях В. Овсієнка: „Попередньо повідомляю, що в Петрозаводську, Медвежегорську, Сандармосі особливих труднощів не передбачається, бо там про нас дбають наші великі друзі – голова Українського товариства Карелії „Калина“ Лариса Григорівна Скрипникова та директор музею міста Медвежигорська Сергій Іванович Колтирін. А на Соловках можуть бути труднощі. Перша – перебратися через море. Катерів обмаль. Друга – місця в готелях...“. Може доведеться спати у своїх наметах, або у мешканців острова, там, – пояснює координатор Овсієнко, – „їх (мешканців острова) усього 900. Щоправда, більшовики розміщували на Соловках десятки тисяч в'язнів“.

Готелів в цій частині світу взагалі небагато і ніякими зірками їх не позначують. Але є музейний готель, в якому керівники зарезервували п'ять дарових місць для нащадків „соловчан“. Деякі з 40 паломників оплатили кошти подорожі самі, деяким посприяли спонзори. Новий, дуже зручний автобус з трьома водіями надав Президент Віктор Ющенко.

Нині у світі модним став „екстремальний туризм“. Кілька років тому мій знайомий вашінгтонець, завзятий рибалка, видав щось шість тисяч долярів за привілей ловити пстругів в Сибіру. Це не для мене. Але до Сандармоху, що коло Медвежегорська і Біломорського каналу, таки хочеться поїхати. Проте я б їхав автом з водієм, зупинився б в Санкт-Петербурзі на пару днів, у сучасному готелі, а тоді – далі на північ. Тому усі інструкції Василя Овсієнка я зберігаю. А керівникам наших туристичних фірм, які б захотіли повезти групу до „української Карелії“ рекомендую Василя Овсієнка як консультанта.

Але перед тим треба дістати російську візу. На відміну від України, Росія не застосовує безвізовий режим для американців.

Віра Вовк: нова книжка „Сьома печать“

Вийшла друком ще одна книжка Віри Вовк (Селянської) „Сьома печать“, далеко не перша в творчій біографії авторки. Віра Вовк народилася в Бориславі, освіту здобувала в Тюбінґені, Ріо-де-Жанейро, Ню-Йорку і Мюнхені. Вона є професором німецької літератури в університеті Ріо-де-Жанейро, але в поезії і прозі завжди була і є українською письменницею. Перша книжка Віри Вовк „Ранні оповідання“ вийшла в 1944 році, після чого було ще 33 книжки власних творів і ряд перекладів.

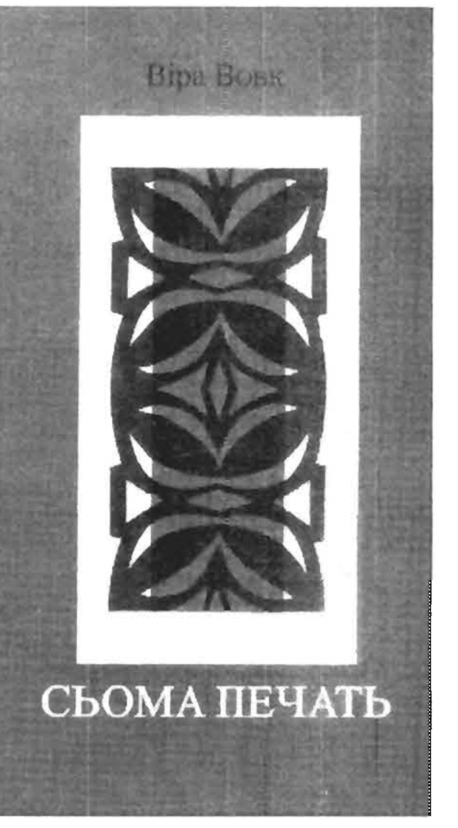
Віра Вовк розповідає про себе, що її дід Григорій Вовк з Вовчинець біля Івано-Франківська (раніше – Станіславова), коли став греко-католицьким священиком, змінив прізвище на Селянський, бо „він знав, що стане духовним пастирем у Карпатах, де люд забобонно пояснює імена, отже, як йому було стати вовком своєї отари?“. У 1990 році Віра відвідала рідні Вовчинці, але не знайшла села – воно злилося з містом, будинок діда розібрано, залишилась тільки церква. Уся родина загинула в Сибіру. На місці цвинтаря, де була дідова могила, тепер міститься міський парк. В Ужгороді похована бабуся Віри – Катерина, з роду Волянська, яка мала 14 дітей. А в Тюдеві є могила прадідів Віри – Волянських: Йосифа де Приятеля і Марії з Майковських. Батько Віри був лікарем в Кутах, став січовим стрільцем, пережив російський і польський полон, у Празі одружився з Стефанією-Марією Звонок. Єдною дочкою подружжя є Віра Вовк. В 1945 році батько Віри загинув в Дрездені від летунської бомби.

Мама походила з роду Яворських, який мав замок в Турці, оселі в Яворі та Ільнику. Вірина мама вчителювала по селах, померла в Ріо-де-Жанейро.

Предок Віри – о. Іван Волянський був одним з засновників „Свободи“ і Українського Народного Союзу. Служив у США, опісля переїхав до Бразилії.

Про себе Віра Вовк пише: „Моє життя так склалося, що завжди я жила осторонь від української громади, спілкуючись з нею листовно або при коротких відвідинах... Я назажди залишилась українкою і християнкою, вірною навіть своєму греко-католицькому обрядові, але без парафіяльної нетерпимости до інших сповідувань... Я свідома, що людина є малесенькою порошинкою у всесвіті зі своїми безмежними просторами, але це наше непомітне у всесвіті існування вбудоване в якусь колосальну цілість, де нема принагідного, де все вмотивоване і точне, як у найскладнішій системі“.

Нижче подаємо етюд з нової книжки Віри Вовк. Про умови її придбання можна дізнатися у видавництві „Родовід“ за адресою: вул. Січневого повстання, 29, Київ, 01015 Ukraine.

Віра Вовк. „Витинанка“

Камінь Сокільського

Холодна зимова ніч. Хтось стукає до вікна білого дому при похилій туї, де живу зі своєю матір'ю.

– Пане дохтір! Пане дохтір! Юстині дуже зле. Кровотеча не вгаває. Тільки Бог і ви можете врятувати...

Юстина живе в Тюдові, при дорозі до Білоберезки. Остання тяжа не обіцяла нічого доброго. Я знаю її, як майже всіх жителів довкола цього містечка. Вони вірять, що я – всемогутній лікар. Навіть тоді, коли не в силі когось врятувати від певної смерти. Тоді переживаю безсонні ночі, після яких приходять роботящі дні.

Вдягаюся поспішно й виходжу з дому разом з необхідною валізкою з інструментами. Сани вже чекають. Коні видимають гарячий віддих в холодне повітря, і з їхніх ніздрів куриться дим. Рушаємо. Сани безшелесно пливуть вулицями: минають вірменський і польський костел, порожній ринок, далі церкву з обгородженим майданчиком, потім з'їжджають біля гори Чуги над Черемош.

Моє серце переливається ніжністю до цієї закутини між горами, що тоне в горіхових і яблуневих садах над непосидющою річкою, а вже найбільше до цих людей, які горнуться до мене, до їхнього рідного „дохтіра“.

Ми наче пливем у повітрі. Мене, змореного важкою щоденною працею, заколисує цей білий краєвид, що наповнює очі й душу солодкою тишею. Ріка шумить монотонно під покривою льоду, дзвоники саней ніби віддаляються, перед очима біла дорога стелиться аж по країну сновиддя. Назустріч мені лине Юстина з трьома малятами, що тримаються її запаски.

– Рятуйте мене, пане дохтір... Не дайте, щоб мої діти стали сиротами...

Хтось наче кладе руку на моє плече. Знічев'я буджуся: коні з санями стоять посеред дороги під самим Сокільським, бо також і візник зачуняв.

– Їдьмо далі скоро, Михайле! – гукаю йому, і коні рвучко рушають.

У тій хвилині велетенський камінь відлуплюється з вершка Сокільського і з грюкотом котиться до Черемоша крізь дорогу, де хвилину раніше стояли сани.

– Свят, свят, свят! – хреститься Михайло. – Якби ви мене не збудили, пан дохтір, то з нас...

„То значить, Юстині призначено жити“, – думаю й зідхаю з полегшою.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“, липень 2005 р.

100 дол.	Павліський Джером	Талагасі, Фла.
95	Маці Роман і Анна	Бетлегам, Па.
55	Біраковський Богдан	Каледж Поінт, Н.Й.
	Дидик Петренко Аня	Аштен, Мд.
	Кравчук Анна	Камдел, Н.Дж.
	Місіянович Еміл	Валаті, Н.Й.
	Сосі Іван і Уляна	Сан Антоніо, Текс.
50	Болонка Василь	Бутвин, Па.
	Нічі Олександер і Марія	Вест Бенд, Віск.
25	Цієпли Олег	Ворен, Миш.
	Левицька Марта	Гарінгтон Парк, Н. Дж.
	Лучків Василь	Ню Сиտі, Н.Й.
	Микетей Надя	Рокі Гіл, Кт.
	Никифорук Василь	Джексон Гайтс, Н.Й.
	Пастушенко Надя	Ню-Йорк, Н.Й.
	Похмурський Богдан	Норт Порт, Фла.
20	Фишер-Слиж Марія	Торонто, Онт. Канада
	Колибабюк Ярослав	Моориставн, Н. Дж.
	Леськів Олександер	Іст Ґановер, Н.Дж.
	Мосійчук Аскольд	Мукілтео, Вашінг.
16	Наконечний Михайло	Парма, Огайо
15	Бемко Ігор	Единборо, Па.
	Борисюк Петро	Везерсфілд, Кт.
	Бурій Анна	Торонто, Онт. Канада
	Досій Дмитро	Флашінґ, Миш.
	Ґайдич Леся	Кергонксон, Н.Й.
	Гладкий Микола	Ледісміт, Віск.
	Костик Степан	Наяк, Н.Й.
	Кусіль Роман	Рочестер, Н.Й.
	Мартиненко Михайло	Трентон, Н. Дж.
	Питель Петро	Твін Лейкс, Віск.
	Репета Євген	Ворен, Миш.
	Рожок Стефан	Філядельфія, Па.
10	Бартошук Меріян	Гаятсвіл, Мд.
	Борден Микола	Фласмор, Іл.
10 дол.	Хома Василь	Бікент, Н.Й.
	Федорончук Євгенія	Маунтенсайд, Н.Дж.
	Ґромова Алла	Ютика, Н.Й.
	Гарасимів Михайло	Ворн Мінерал Спрінґ, Фла.
	Якубовський Маріяна	Бафало, Н.Й.
	Кіналь Михайло	Чикаґо, Іл.
	Кобаса Олександер	Віліямставн, Н.Дж.
	Коноваль Олесь	Ерлінґтон Гайст, Іл.
	Король Галина	Ворн Мінерал Спрінґс, Фла.
	Коваль Бойд	Вашінґтон Д.С.
	Кизик Іван	Бескін Рідж, Н.Дж.
	Ліщинський Йосиф	Ютика, Н.Й.
	Луців Володимир	Фінікс, Аріз.
	Процик Оля	Трой, Миш.
	Ріпецький Юрій	Я Клер, Віск.
	Солдан Стефан	Найлс, Іл.
	Склярчук Стефан	Т. Каледон, Онт. Канада
	Ткач Стефанія	Монро Твн. Н. Дж.
	Торський Андрій	МСДоналд, Огайо
	Троч Михайло	Парма, Огайо
	Валига Николай	Бінґамптон, Н.Й.
	Боднаренко Павло	Елізабет, Н. Дж.
	Дуб Теодор	Гарфілд, Н.Дж.
	Костик Стефан	Наяк, Н. Й.
5	Андибур Михайло	Фатставн, Па.
	Борщ Іван	Аленпарк, Миш.
	Букач Михайло	Філядельфія, Па.
	Хома Богдан	Рочестер, Н. Й.
	Чорній Ігор	Палатайн, Іл.
	Данилик Михайло	Хюстон, Текс.
	Деброн Людмила	Голивуд, Фла.
	Древницький В.	Джансон Сиտі, Н.Й.
	Дуркалець Роман	Парма, Огайо
	Фарбанець Анна	Маямі Біч, Фла.
5 дол.	Феч Михайло	Тусон, Аріз.
	Ґолда Богдан	Линден, Н. Дж.
	Гнатчук Всеволод	Фрейзер, Миш.
	Грицак Петро	Кренфорд, Н.Дж.
	Грицак Александра	Портленд, Орегон
	Яременко Андрій	Клифтон, Н. Дж.
	Джансон Оля	Фармінґтон, Кон.
	Коваль Марія	Ню-Йорк, Н.Й.
	Лагола Петро	Бродвю Гайтс, Огайо
	Лащин Тарас	Трентон, Н.Дж.
	Лещишин Михайло	Кент, Вашінгт.
	Левків Василь	Рентон, Вашінгт.
	Микитин Ігор	Йонкерс, Н.Й.
	Нагащі Михайло	Торонто, Онт. Канада
	Паначишин Петро	Бервик, Па.
	Панашенко М.	Осінінґ, Н.Й.
	Пастушак Михайлина	Філядельфія, Па.
	Рябокінь Галина	Ст. Пол, Мін.
	Савчин Євген	Порт Коленс, Кольо.
	Саркез Стефан	Полк Сиտі, Фла.
	Слиж Володимир	Вудсайд, Н. Й.
	Станчак Іван	Вест Роксбері, Мас.
	Столяр Володимир	Парма, Огайо
	Шеремета Люба	Ню Касл, Дел.
	Зінченко Іван	Норт Роялтон, Огайо
	Зобнів Любомир	Бінґамптон, Н.Й.
	Яременко Андрій	Клифтон, Н.Дж.
	Крамарчук Мирон	Ст. Антоні, Мін.
	Пашковськай Неоніля	Торонто, Онт. Канада
3	Якимець Андрій	Чикаґо, Іл.
Разом		**1,479.00 дол.**

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи“ – найстаршої української газети в світі.

НОВІ ВИДАННЯ

Збірник документів Галицько-Волинського князівства

Повернення нашого минулого із забуття – так можна б загально окреслити ґрандіозну своїм розміром – 1282-сторінкову книгу пера відомого наукового дослідника та історика Олега Купчинського, наукового секретаря НТШ в Україні, „Акти та документи Галицько-Волинського князівства XIII – першої половини XIV століть", що появилася у Львові 2004 року за ухвалою Видавничої ради Наукового товариства ім. Шевченка.

Це збірник 227 актів та документів, які розкривають умови формування Галицько-Волинського князівства, його соціяльно-економічні відносини, політичний лад, контакти з іншими державами, внесок у боротьбу з кочівниками, а одночасно служать для вивчення засад, побуту і культури давньоукраїнських дипломатичних служб і їхньої мови. Про це інформує автор збірника, який, на його думку, „призначений історикам, археологам, мовникам, як теж викладачам та студентам". І таким він, певно, буде на довгі роки, як довго будуть молоді науковці зацікавлені цим періодом української історії.

Розуміється, книга не розрахована на пересічного читача з приводу свого історично-наукового змісту, але вона дуже важлива для майбутніх та сьогоднішніх істориків, та тих, кому пізнання історії України XIII і XIV століть беззастережно потрібне.

На допомогу тим, хто вивчає цю епоху, в книзі подано ряд інформацій, розпочинаючи з вичерпної передмови, у якій є великий пояснювальний матеріял, перелічені рукописні та друковані джерела, є списки умовних скорочень, актів, документів, установ, у яких розміщені джерела, друковані українською та іншими мовами на 56 сторінках.

Усе це полегшить працю тих, для кого ця книга призначена. В кінці книги подано короткий виклад її змісту англійською, німецькою і французькими мовами, що допоможе чужинецьким історикам чи студентам, яких цікавить цей відтинок української історії, більше дізнатися про нього.

Книга О. Купчинського може викликати відповідний відгук у сучасному українському науковому світі, здобуде належні, зроблені фахівцями рецензії. Книгу можна придбати в НТШ у Львові. Адреса: вул. генерала Чупринки 21, Львів, 79000 Ukraine. Тел.: (380) 34-5163 або 76-0497.

О. К.

Новий словник - вагомий внесок в контакти України з Японією

Національний університет „Львівська політехніка" видав першу в українському мовознавстві працю, яку вже давно потребували не лише ділові люди України та любителі подорожувати до Японії, але й всі, хто цікавиться японською мовою. Це видання продовжує новонароджену тенденцію до інтенсивних контактів України з однією з найбільш розвинених країн світу. Як відомо, за минулі 80 років в Україні не було видано жодного українсько-японського або японсько-українського словника, жодного українського посібника, підручника чи розмовника японської мови.

Взагалі першою ластівкою у галузі мовознавчих зв'язків була „Українська мова" Казуо Накая, яка вийшла в Токіо в 1991 році японською мовою. В 1997 році київське видавництво надрукувало перший „Українсько-японський словник" (250 с.). Його авторами стали І. Бондаренко і Гіно Такао. Наступного року те саме видавництво видало „Українсько-японський та японсько-український словник. Навчальний словник японських ієрогліфів" (590 с.) тих самих авторів. У 2001 році в Одесі знову І. Бондаренко і Гіно Такао подарували українським японолюбам „Кишеньковий японсько-український словник" (308 с.)

І от цього року українсько-японську мовознавчу естафету підхопив Львів. Видавництво Львівської політехніки надрукувало перший „Українсько-англійсько-японський розмовник" (204 с.). Його автор – Андрій Медведів.

Книжка пропонується увазі читачів з метою оволодіння ними зразками японського розмовного стилю та одержання навичок вести бесіду японською мовою на певні побутові теми. Ці теми охоплюють п'ять груп сюжетів: „Дещо про себе", „Мій побут", „Наші культурні розваги", „Ми хочемо подорожувати", „У новому місті". Кожну тему супроводжує короткий українсько-японський словник. Загалом у розмовнику 32 теми.

Розмовник відрізняється тим, що він є тримовним посібником і має наступну структуру з лівої сторони сторінки записані речення українською мовою; під кожним українським реченням розміщений його переклад або відповідник англійською мовою; з правого боку сторінки наведений переклад того ж самого речення японською мовою. Японський текст записаний японськими ієрогліфами та алфавітними знаками „Кани". Під кожним японським реченням стоїть вимова всіх слів в українській транскрипції.

Крім 32 розмовних тем, книжка містить короткий опис фонетики, лексики та граматики японської мови, а також особливості порядку слів у японському реченні і утворення різних граматичних моделей.

Спеціяльний розділ розмовника присвячений японській писемності, а саме японській абетці „Годзюон" (тобто японському складовому письму „Кана" у двох його різновидах „Катакана" і „Гірагана") та японським ієрогліфам.

Додаткова частина розмовника містить інформацію про Японію, її столицю Токіо, найбільші міста Японії, японське літочислення, національні японські свята, вуличні вивіски та написи.

Обкладинка книжки виконана в японському національному стилі.

Незважаючи на невеликий розмір – 204 с., книга може стати ще однією цеглинкою в розбудові нових культурних стосунків між Україною та Японією.

Книжку можна придбати в А. Медведева за 10 дол. (з пересилкою) за адресою: Andriy Medvediv, 957 Gable Dr., Eden Prairie, MN 55347.

А. М.

СПОРТ

Відбулися 24-ті Українські спортові ігри молоді

ЕЛЕНВІЛ, Н. Й. – На оселі СУМ після п'ятирічної перерви 30 липня відбулися 24-ті Українські спортові ігри молоді, в яких взяло участь близько 150 юначок та юнаків з СУМ, УСВТ „Чорноморська Січ", УСК „Карпати", Торонто, і СК „Крилаті, Йонкерс.

В програмі ігр пройшли першості з копаного м'яча, відбиванки, тенісу, плавання і легкоатлетичного бігу на 50, 100, 200 і 400 метрів.

Ігри відкрив і ними проводив Іриней Ісаїв, заступник голови УСЦАК, обов'язки писаря виконував Роман Пиндус, секретар УСЦАК. В часі відкриття учасників ігр тепло привітали Богдан Гаргай – голова КУ СУМ, Петро Косцьолек – управитель оселі СУМ, і Мирон Приймак – член КУ СУМ. І. Ісаїв, як і діячі СУМ, в своїх вітальних словах, підкреслювали важливість для нашого юнацтва Ігр молоді під кожним оглядом і, особливо, для майбутнього українського організованого спорту на цьому континенті.

Після піднесення прапорів і присяги капітанів почалися змагання. Згідно з програмою Ігр першими відбулися легкоатлетичні біги в двох вікових групах дівчат і хлопців – 12-річних і молодших, та 18-річних і молодших.

В наймолодшій групі – 6-7-річних на 50-метрівці – золоті, срібні й бронзові медалі здобули відповідно Д. Сидор, А. Пенцак, К. Лещук, усі з СУМ. В групі 8-9-річних дівчат і хлопців переможцями вийшли А. Смиґ (СУМ). О. Пиндус („Ч. Січ"), Т. Боднар (СУМ); в групі дівчат – Х. Кушнір, О. Бігун – обидві з СУМ, К. Чарля („Ч. Січ"). На 100-метрівці 10-11-річні хлопці Ґ. Маруков („Ч. Січ"), О. Ковалик, Д. Руснак – обидва з СУМ; в групі дівчат – Л. Бундзяк, Д. Микула, Д. Одмірок – усі з СУМ; 12-13-річні хлопці М. Ковалик (СУМ), А. Дорожинський („Ч. Січ"), М. Козицький (СУМ); дівчата понад 14-річні – А. Чорна (СУМ), М. Перковська, Дж. Скора (обидві – „Ч. Січ"); хлопці: Х. Руснак (СУМ), М. Зєлик, Д. Терещук (обидва – „Ч. Січ"). На 200-метрівці М. Зєлик („Ч. Січ"), Х. Руснак, Д. Ниш (обидва з СУМ); дівчата: Д. Станчак, К. Вінерська, Н. Воробець (усі з СУМ). На 400 метрів хлопці: Д. Ниш (СУМ), Х. Руснак (СУМ), М. Зєлик („Ч. Січ"); дівчата: М. Капітула, Н. Воробець (обидві з СУМ).

На тенісовому турнірі золоті і срібні медалі здобули фіналісти (група 18 років і нижче) – дівчата: Л. Луків („Ч. Січ"), А. Попович (СУМ); хлопці: П. Кулінський, А. Ґойдич (обидва з СУМ); молодші хлопці: А. Веценде, П. Худолій (обидва з СУМ).

У відбиванковому турнірі золоті і срібні медалі здобули дружини (18-річні і нижче) – юнаки: СУМ-А, СУМ-Б; юначки: СУМ-Пасейк, СУМ-табір.

З копаного м'яча в групі 18-річних і молодших золоті і срібні медалі здобули відповідно „Чорноморська Січ", збірна СУМ; в групі 12-річних і молодші: УСК „Карпати", Торонто, збірна СУМ.

З плавання золоті, срібні й бронзові медалі з плавання здобули учасники змагань в таких запливах: 25 м. вільним стилем – дівчата: А. Пенцак, К. Лещук (обидві з СУМ), Д. Процюк (Ч. Січ"); 8-9-річні: К. Чарлі („Ч. Січ"); 10-11-річні: Н. Щур, К. Баб'як, Н. Керда (усі з СУМ); хлопці: Д. Руснак, Р. Зановійський, М. Бетлей (усі з СУМ); дівчата 23-13-річні: А. Чорна, Ґ. Варґара (обидві з СУМ), Ґ. Кобрин („Ч. Січ"); хлопці: Ю. Микула, А. Філевич, О. Бортник (усі з СУМ). 50 метрів вільним: дівчата 14-річні: А. Кебало, Н. Кебало (обидві з СУМ); хлопці: М. Зєлик (Ч. Січ), Ч. Русиняк (СУМ); 50 метрів – дівчата 12-13-річні: А. Чорна, Ґ. Варґара (обидві з СУМ), Ґ. Кобрин („Ч. Січ"). Хлопці: А. Філевич, О. Бортняк, Д. Кобилецький (усі з СУМ). 50 метрів грудним – дівчата 14-річні: А. Кебало, Н. Кебало (обидві з СУМ); хлопці: М. Зєлик („Ч. Січ"), Ч. Русиняк (СУМ). 25 метрів вільним, дівчата 10-11 років: К. Бабюк, Н. Керда, Н. Сегур (усі з СУМ); хлопці: Д. Русиняк, М. Бетлей (обидва з СУМ), Г. Маруков („Ч. Січ"). Дівчата 12-13-річні грудним: А. Чорна, Ґ. Варґара (обидві з СУМ). Ґ. Кобрин („Ч. Січ"). хлопці: Д. Кобилецький, А. Філевич (обидва з СУМ), С. Маруков („Ч. Січ"). 100 метрів вільним – 14-річні дівчата: А. Кебало, Н. Кебало (обидві з СУМ); хлопці: Х. Руснак (СУМ), М. Зєлик („Ч. Січ").

Поодинокими змаганнями проводили: Олег Колодій – легка атлетика, Данило Левицький – тенісовим турніром, відбиванковим турніром – Оксана Чебіняк, турніром копаного м'яча – Андрій Панас, плавацькими змаганнями – Петро Процюк. Після закінчення змагань відбулася церемонія вручення медалів, зняття прапорів і відспівання державного гимну України. Після цього управа оселі СУМ гостила усіх учасників змагань. Чергові 25-ті Українські спортові ігри молоді, відбудуться в наступному році.

О. Твардовський

На церемонії відкриття Ігр молоді.

Футбол

Перша гра третього кваліфікаційного кола Ліги чемпіонів УЕФА відбулася 10 серпня, пізно увечорі, в Донецьку, на полі спортивного комплексу „Олімпійський". Після прикрої поразки київського „Динамо" від швайцарського „Туна" донецька команда „Шахтар" повинна була будь-що не лише задовольняти власні амбіції, але й відстоювати честь українського футболу. Але цього не сталося – в грі з міланською командою „Інтер" донеччани програли 2:0. Гра у відповідь відбудеться 24 серпня. „Інтер" не зможе скористатися підтримкою рідних трибун, бо уболівальники не зможуть потрапити на стадіон через його дискваліфікацію. Чи станеться сенсація?

* * *

Чаша УЕФА, друге коло кваліфікації: 11 серпня, програючи на початку 0:2, „Дніпро" повернувся з Єревану з перемогою 4:2. Вірменський „Бананц" таки зміг поставити дніпропетровців у „глухий кут". Але, попри пропущені два м'ячі, „Дніпро" подолав чорну смугу невдач. Вже на початку другої половини гри Володимир Єзерський зробив рахунок 1:2. Під завісу ефектний вислід трьох атак розбив усі надії господарів на успіх у домашньому двобої.

Баскетбол

Національна жіноча збірна України з баскетболу 14 серпня зробила ще один крок на шляху до єдиної перепустки на чемпіонат Європи-2005, який у вересні відбудеться в Туреччині.

У третьому турі додаткового кваліфікаційного кола у гостях вона перемогла команду Хорватії – 84:76. Перші дві сходинки турнірної таблиці займають збірні України та Болгарії, які мають у своєму активі по 2 перемоги. Саме ці дві команди гратимуть у наступному турі відбору 16 серпня, в іншому поєдинку змагатимуться команди Ізраїлю та Хорватії.

Легка атлетика

В останній день чемпіонату світу з легкої атлетики, 14 серпня, у Гельсінкі збірна України здобула свою першу (і, на жаль, останню) нагороду. У стрибках у висоту серед чоловіків „золото" виграв Юрій Кримаренко з результатом – 2,33 метра, який є його персональним рекордом.

Пожертви на розвиток спорту в Україні можна надсилати до УСЦАК на адресу: 680 Sanford Ave., Newark, NJ 07106

ПОДОРОЖІ

Райгородок – Кленовий Місток

Місцезнаходження літописного міста Рай з резиденцією князів Волині впродовж століть залишалось проблематичним. Одначе найновіші наукові знахідки дають можливість визначити, де було місто, причини його заснування, розквіту та занепаду, подальшу еволюцію княжої резиденції в Раймісті у монастир-скит.

Серед зелених лісів, на лівому березі Прип'яті, за 30 км. на схід від її витоку, біля села Головно, розташовано село Яревище, яке простягнулось понад річкою з заходу на схід. Біля нього на правому березі річки, знаходиться давнє, з XII–XIII ст., городище, яке й дотепер зберігає свою первинну назву „Райгородок" з народним додатком „Кленовий Місток".

Княжий град Рай мав три проходи човнами до Бугу – Прип'яттю до її укріпленого землянами валами витоку, через озеро Тур, Турицю і Вир до річки Копаївки – притоки Бугу; а також через озеро Тур, річечку Вир, у ріку Риту – притоку Муховця до Берестя над Бугом. Але на всіх цих проходах місцями потрібно було тягнути човни волоком, тому по важкій праці місцевість над вже повноводною Прип'яттю було раєм, місцем відпочинку.

Цю місцевість над Прип'яттю облюбували волинські князі, які заснували на одному з островів, що їх творила річка біля сучасного села Яревище, містечко, давши йому назву місцевості – Рай. Місто Рай було обнесене невисокими земляними валами з дубовими частоколами і сторожовими вежами, оточене водами Прип'яті з усіх сторін, заховане лісами. Крім човнового сполучення, воно мало ще й єдиний кленовий місток, перекинутий на дубових палях через ріку, тому від покоління до покоління передавався крилатий вираз: „Райгород – Кленовий Місток".

Безперечно, що Райгородок засновано ще до його первісної згадки в літопису 1288 року, як і інші міста, зокрема Любомль, що стали улюбленими місцями відпочинку і усамітнення відомого волинського князя Володимира Васильковича, знаного в нашій історії як філософ, будівничий монастирів і храмів.

Князь Володимир заснував в місті монастир, який по смерті князя і не без його згоди заволодів маєтностями всього Раю, бо місто з занепадом торгового водного шляху „з варяг в греки" по річці Прип'ять само занепадає, поступово порожніє, тому княжий терем, як і весь Райгородок, стає власністю монастиря-скиту. Після 1288 року Райгородок в літописних джерелах не згадується. Поступово змінилась і сама назва Раю в Раєвище, а тоді – в Яревище.

В XV ст. вся Ратенська волость з Райгородком належала православним князям Сангушкам, які відбудовували і будували храми, засновували монастирі, наповняли святині Богослужбовими книгами, церковними предметами. Князь Олександер Сангушко заснував 1444 року обитель Вознесіння Господнього на місці попередньої в Райгородку. Попередній монастир, найвірогідніше, занепав із повним занепадом водного шляху „з варяг у греки" по річці Прип'яті. Першим настоятелем святої обителі, став рідний брат князя, який прийняв чернечий постриг з ім'ям Іоаким.

Щоб монастир міг існувати, князь Олександер Сангушко наділив його 267 десятинами землі, поселив на лівому березі монастирських селян, які й поклали початок розбудові сеша Яревище. Монастир процвітав до середини XVIII ст., а тоді почав занепадати, а 1925 року польський уряд забрав церковні ґрунти.

У 1961 році і храм Вознесіння Господнього в Яревищах було зачинено, церковне майно вивезено, а саму святиню перетворено в колгоспний склад.

Я вирішив на свято Благовіщення Пресвятої Богородиці ще раз побувати в Яревищах. На ранок нічні поїзди довезли мене до села Краска, від якого вирушаю понад берегом Прип'яті до Яревищ. Річка після меліоративних робіт нагадує швидше канаву. Хомина гора ще густіше поросла лісом. Піднімаюся на її вершину, звідки, як на долоні, села Лютка, Краска, а Прип'ять проглядається на схід на багато кілометрів.

Давнє городище зустрічає мене хрестом, пофарбованим в синій колір та заквітчаним стрічками, рушниками. Місцевість рівнинна, лише на підвищенні колишнього монастирського кладовища стоїть храм, а далі – ще один пагорб, де нині – сільське кладовище.

Місцеві топоніми промовляють голосом віків: Монастирські сіножаті, Монастирські пасовища, Клебанщина, Буди, Кривець, Райгородок-Кленовий Місток, Ковалівщина, Заполина і інші. Кожна назва урочища має свою історію. Клебанщина – землі, які належали плебанії, Буди – місце ярмарків, Кривець – місце кривавої битви.

Місцева парафія, як майже всі на Поліссі, належить до УПЦ Московського патріярхату. В храмі кілька десятків старшого віку жінок, декілька чоловіків. Є й невеличкий хор, який прикрашає Богослужіння. Священик – о. Валентин Палюх, випускник Волинської Духовної семінарії УПЦ МП в Луцьку. З його дозволу оглядаю дуже бідний храм, дізнаюся, що під час земляних робіт навколо храму в минулому році знайдено багато людських черепів і кісток – вагоме підтвердження моїх висновків, що храм побудовано на давньому монастирському кладовищі.

Хрест на місці Райгородка

81-річний Тимофій Міндар розповідає мені про те, як під час недавніх меліоративних робіт було знайдено давній човен-довбанку, який так і розсипався під відкритим небом, як „непотрібна" нікому річ, а от шукачі скарбів давнього Райгородка не перевелися, час від часу появляються вони з найновішою технікою, щоб в черговий раз хвилювати місцевих жителів.

Залишаю літописний Рай з його в минулому княжими теремами, святинями, в яких віками линули молитви ченців.

Володимир Рожко

Книжки, надіслані до бібліотеки „Свободи"

Володимир Біляїв. „Доля і шлях", – поезії, книга четверта. До збірки українського поета, який нині живе в США, увійшла автобіографічна поема „Доля і шлях", поезії, написані впродовж багатьох літ, а також переклади з австралійської, американської, англійської, ірляндської, італійської, російської, французької, шведської поезій. Український культурологічний центр. Видавниче підприємство „Східній видавничий дім" Донецьк, 2005 рік.

Любов Василів-Базюк. „Вони служили церкві і рідному народові", – спогади про діда і батька. У книзі споминів українки з Канади, з її пам'яті та з допомогою історичних і документальних джерел, об'єктивно висвітлюються події церковного, громадського та суспільно політичного життя на Волині та Холмщині у буремні 20-40-ті роки XX століття. Свідомими й активними учасниками цих подій були архимандрит Серафим та отець Йосиф Василів. Розповідь пронизана болем і тугою за далекою батьківщиною та спраглим бажанням бачити рідну Україну вільною і багатою, а свій народ щасливим. Видавничий дім „Букрек", Чернівці, 2004 рік.

Леся Богуславець. „На прощу до рідної землі", – десять подорожей в Україну та інші країни. Кожне слово цієї дивовижної книжки-сповіді бринить любов'ю до України – рідної землі, яку письменниця, котра живе в Австралії, змушена була залишити ще зовсім дівчинкою. Ця книжка потрібна насамперед громадянам України, щоб краще зрозуміти нашу історію і сьогодення, навчитися цінувати батьківські пороги, відстоювати людську і національну гідність. Видавництво „Ярославів вал", Київ, 2005 рік.

Роман Дрозд. „Ukraincy w najnowszych dziejach Polski (1818-1989)". Том II. Akcja „Wisla". У книжці зібрані факти про акцію „Вісла" та її наслідки. Видання здійснено за допомогою Союзу Українців у Польщі. Видавництво „Тирса", Варшава, 2005 рік.

Микола Білоус. „Сіно на снігу", – нариси та повісті про природу України, ілюстровані авторськими знімками. Книга видана коштом автора. Сакраменто, Каліфорнія, 2005 рік.

В пам'ять Пітера Дженінґса

Пітер Дженінґс до нас приходив щовечора – легко усміхнений, елеґантно вбраний у переважно темно-зелені барви, з чудовою дикцією, з делікатно модельованим баритоном, і розповідав нам про світові події. Ми до нього звикли і багато разів не завважували, що він на „цілу голову" вищий від всіх.

Мені особисто завжди було його замало. Видавалося закороткою його програма. Я могла б його слухати годинами.

А тут раптом страшна вістка, що його вже немає.

У теперішній час, де є пересичення і перевантаження телебачення різними дурницями і низького рівня програмами, він, як зірка, випромінював щось особливе, щось добре, щось мудре, щось цікаве, благородне, високої кляси. Після його програми і репортажів треба було думати, застановлятися.

Я думала, що його добре знала з телебачення, але аж тепер зрозуміла, що багато його досягнень були поза обсягом моєї уваги. Слухаючи його, ми звикли, що буде добрий і цікавий репортаж, і не дуже в це заглиблювалися, і брали його „for granted". Втративши його, ми тепер зрозуміли, що багато його досягнень були нам невідомі і що ми замало своєї уваги йому приділяли.

Наприклад, його знамениті і збалянсовані репортажі і коментарі з Близького Сходу, його затурбування несправедливістю американського уряду до ситуації палестинців, його обурення поблажливістю американського уряду до геноцидів: в Камбоджі, в Юґославії, в Африці. Це були дуже складні справи, які він не боявся витягати на поверхню і про них говорити. Тим він наражувався на ворогів, які були односторонні, фанатичні і ворожі до справедливости, до прав людини, до мирного співіснування.

В додатку до закордонних подій, він ще мав час і енерґію цікавитися і працювати над внутрішніми домашними проблемами: життя бездомних, наркоманів, виховання дітей і т. д. Багато з тих проблем ми хочемо заховати, іґнорувати, „позамітати під килим". Його дратували розкричані, розмазані брудні сенсаційні справи, як справа О'Джей Симпсона, Майкла Джексона, які неґативно впливають на людські емоції.

З його відходом у вічність ми в Америці і в світі втратили великого кореспондента і добру та чесну людину.

Вічна йому пам'ять!

Божена Ольшанівська,
Нюарк, Н. Дж.

Ділимося сумною вісткою
з українською громадою, що в понеділок,
1 серпня 2005 р. в Берні, відійшов у вічність
на 86-му році життя

бл. п.

д-р РОМАН ПРОКОП

Покійний народився 16 березня 1919 р. в селі Любна.

Впродовж свого життя доктор Прокоп був активним діячем української громади та її церковного життя в Швайцарії. Доктор Прокоп був багаторічним головою Українського Товариства в Швайцарії.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відправив 7 серпня 2005 р. отець Петро Костюк при молитовній участі родини, українських та швайцарських друзів.

Вічна Йому пам'ять!

АНДРІЙ ЛУШНИЦЬКИЙ,
президент Українського Товариства в Швайцарії.е

У 20-ТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого дорогого
МУЖА, БАТЬКА і ДІДА

бл. п.

ВАСИЛЯ ДОБЧАНСЬКОГО

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

28 серпня 2005 р., в церквах:

- св. Архистратига Михаїла в Ню-Гейвені, Кон.;
- Пресвятої Родини у Вашінґтоні;
- в катедральному храмі в Тернополі, Україна;
- в Чудотворній Зарваниці;
- в храмі Успення Пресвятої Богородиці, в Люрді.

Про молитви за спокій Його душі
щиро просять
дружина ЄВГЕНІЯ з дітьми і внуками.

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

ПРЕЗИДІЯ СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ І ПОЛІТИЧНА РАДА ОУНз

Діляться сумною вісткою з членами й українським громадянством, що 13 серпня 2005 р., у Торонто – Канада, на 88 році багатотрудивого життя, переставився у безконечну Божу вічність

бл. п.

д-р (політичних наук)

МИРОСЛАВ МАЛЕЦЬКИЙ

Народився 8 червня 1918 р., у Бортятині, що на Перемишельщині – Західня Україна.

Довголітній провідний член ОУН, ОУНз, ЗП УГВР і Середовища УГВР. Політичний в'язень польських тюрем. Учасник Легіону Дружин Українських Націоналістів "Ролянд" і похідних груп ОУН в Україну. Також учасник бою під Бродами і провідний член Української Дивізії. Відомий громадський і політичний діяч, довголітній редактор журнала "Вісті комбатанта" і автор збірки статтей-коментарів "Без ілюзій".

Дружині, дітям, ближчій і дальшій родині складаємо глибоке співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою, що 27 липня 2005 р. відійшов у вічність

бл. п.

ЛЕВ Р. ВАНДЖУРА

нар. 3 листопада 1923 р. в Дрогобичі, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 1 серпня 2005 р., в українській католицькій церкві св. Йосифа, а відтак на цвинтарі св. о. Миколая у Чикаго.

В глибокому смутку залишені:

дружина – ЗЕНОВІЯ з сином ЮРІЄМ і донькою ЛЯРИСОЮ
брат – ТАДЕЙ з родиною
братова – ОКСАНА з родиною
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 10 серпня 2005 р. відійшов у Божу вічність

бл. п.

ВОЛОДИМИР ДАНЧУК

нар. 21 листопада 1913 р. в селі Кусеничі, Перемишль.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 13 серпня в церкві св. Юра в Нью-Йорку. Покійний похований на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н .Й.

Залишені у глибокому смутку:

дружина – ТЕКЛЯ з дому БОБКО
сини – ВАСИЛЬ з дружиною ДЖЕНЕТ
– МИКОЛА
– ІГОР
дочка – НАДІЯ з чоловіком РЕЙ ФЕРЕНД
внуки – ЛАРИСА, МАРІЕЛ, ЛИЯНА, АНДРЕЯ, ДІЛЯ, КСЕНЯ, ЕВЕН, ЙОСИФ, СТЕФАН
та велика родина в Україні і розсіяна по світі.

Просимо молитися за душу покійного Володимира.

Вічна Йому пам'ять!

З глибоким смутком сповіщаємо, що в середу, 20 липня 2005 р., відійшов у Божу вічність наш найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ, БРАТ ДЯДЬО, ТЕСТЬ

бл. п.

ІВАН ПАВЛЕНКО

нар. 20 листопада 1929 р. в маленькому селі Павленків, Полтавської обл. Україна

З молодих років проявляв провідницькі здібності. По приїзді до США був активним в ОДУМі, українських юнацьких організаціях, українській православній церкві св. Андрія, Братстві св. Андрія. Сильно вірив у вільну і незалежну Україну. Його відданість родині і друзям була безмежною і непохитною.

У 40-ИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

28 серпня 2005 р. об 11:30 год. ранку буде відправлена ПАНАХИДА в Українській православній церкві св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені у смутку:

дружина – ОЛЯ ПАВЛЕНКО
дочки – НАТАЛІЯ ПАВЛЕНКО з мужем ЮРІЄМ МІЩЕНКО
– ЛЯРИСА ПАВЛЕНКО-БУРКА
сини – АНДРІЙ з дружиною ЛІНДОЮ і синами МИХАЙЛОМ і БРАЄНОМ
– ПЕТРО з дружиною ЕМІЛІЄЮ, дочкою МАДІСОН та синами ДЖОНОМ, ДІЛЛОНОМ і НИКОЛАСОМ
сестри – ГАЛИНА ГОНЧ з чоловіком АНДРІЄМ
– МАРТА ОДОКЧУК
брати – ВАСИЛЬ з дружиною РОЗОЮ
– ҐРЕҐ з дружиною ШЕРІ
братова – ЛІНА ПАВЛЕНКО
племінники – ЮРІЙ СТЕНГАЧ з дружиною НАТАЛІЄЮ
ВОЛОДИМИР СТЕНГАЧ
РОМАН ГОНЧ з родиною
АЛЕКС ГОНЧ
ВІКТОРІЯ ВІЛІЯМС з родиною
КРИСТОФЕР ГОНЧ
КАТЯ БУК з родиною
ЛІСА ОДОКЧУК-БУКАЧЕВСЬКА з родиною
МИХАЙЛО ПАВЛЕНКО
СТІВ ПАВЛЕНКО

Вічна Йому пам'ять!

В пам'ять Покійного пожертви просимо складати на Товариство „Полтавщина" і висилати на адресу: Luba Shevchenko, 505 Rolling Hills Road, Bridgewater, NJ 08807

ПОДЯКА

З волі Всевишнього несподівано відійшов від нас у вічність дня 25 червня 2005 р. наш найдорожчий і невіджалуваний МУЖ, БАТЬКО, СИН, БРАТ, ЗЯТЬ, ШВАҐЕР І ВУЙКО

бл. п.

БОГДАН МИЦИК

Горем опечалені складаємо сердечну подяку родині, приятелям і знайомим, що прибули віддати останню прислугу Покійному та приєднались до наших молитов на Панахиді і похороні.

Сердечно дякуємо Високопреподобному Владиці Іннокентію і Всечеснішим отцям Богданові Налисникові, о. Павлові Ґайданці і о. Джемс Бенкстон за відправу похоронних обрядів.

Дякуємо д-рові Данилові Григорчукові та д-р Адріяні Кецалі за теплі і гарні слова прощання в каплиці.

Висловлюємо подяку похоронному заведенню Музики за професійне переведення похорону.

Сердечно дякуємо всім, що зложили нам співчуття, жертвували на Служби Божі, дали датки на різні добрі цілі і прислали квіти.

Хай Господь винагородить щиро всіх за вияви доброго серця і пошани для нашого дорогого Покійного.

В глибокому смутку залишені:

дружина – НАТАЛКА з дому ДИЧІЙ
сини – МАРКО з дружиною РЕБЕКОЮ
– ЮРКО з дружиною КАТЕЮ
мама – ІРЕНА
брат – ЙОСИФ з дружиною НАТАЛКОЮ
та ближча і дальша родина.

Вічна Йому пам'ять!

Зложені пожертви в пам'ять Покійного призначені на цілі близькі його серцю: Фундація Українського Геноциду – США, Український Національний Музей, Катедра св. о. Миколая, на фонд *„Столітній Меморіяльний Сад"*, та на Панахиди.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

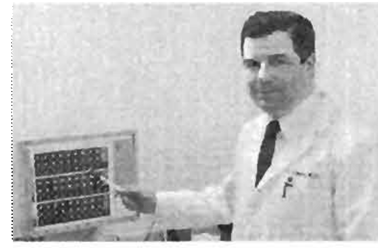
СТЕФАН ВЕЛЬГАШ
Професійний продавець забезпечення УНС
STEPHAN J. WELHASCH
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07922
Toll Free 1-800-253-9862/3036, Fax: 973-292-0900
E-mail:swelhasch@unamember.com

ОКСАНА ТРИТЯК
Професійний продавець забезпечення УНС
OKSANA TRYTJAK
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3071) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: OKRYS@YAHOO.COM

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

КАРДІОЛОГ
ПЕТРО ЛЕНЧУР, MD, FACC

Board Certified: Cardiovascular Disease, Interventional, Nuclear Cardiology and Internal Medicine.
Єдиний україномовний „Interventional" кардіолог в NY і NJ.
НОВІ КАРДІОЛОГІЧНІ ЦЕНТРИ
Всі основні обстеження проводяться в двох зручно розміщених сучасних офісах

776 E. Third Ave. Roselle, NJ 07203 (908) 241-5545	1432 Hylan Blvd. Staten Island, NY10305 (718) 351-9292

FATA MORGANA
Музика для всіх: весілля, забави, концерти, фестивалі і приватні прийняття.
Тел. до Олексія: (609) 747-1382 або e-mail ok1band@yahoo.com
website:www.fata-morgana-band.com

УКРАЇНСЬКА „ГАЛЕРІЯ КСЕНЯ"
придбає праці відомих українських мистців XIX – XX століть (вигідні умови)
Тел.: (518) 263-4391

Музика на всі оказії, музичні лекції випускником Львівської консерваторії. Прошу дзвонити:
СЛАВКО КОСІВ
Tel.: (718) 792-1709
e-mail: skosiv@yahoo.com

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.
Від 1983

- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and coop-closings)
- Репрезентування комерційної діяльности
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіціяльні завірення

157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003
(212) 477-3002
(Тільки за попереднім домовленням)

„АПОН" ВІДЕО І МУЗИКА
Замовляйте Каталог: CDs
VHS і DVD – В.Ющенка та інші
P. O. Box 3082, Long Island City, NY 11103.
Tel.: (718) 721-5599

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

Fregata TRAVEL SERVICE, INC.
250 West 57th St.#1211 New York, NY 10107
Phone: (212) 541-5707 Fax: (212) 262-3220
ECONOMY AIRLINE TICKETS FROM USA TO
KYIV, LVIV, ODESA and WARSAW
Restrictions Apply

ОРКЕСТРА „ЛУНА"
Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

KOZAK CONSTRUCTION, Co.
Ремонтуємо і переробляємо хати, помешкання, пивниці, паркети, кафлі, шідрак, шпахлювання, малювання.
Тел.: (201) 437-3227 • (646) 279-1910

KARPATY
СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА • FAST GUARANTEED DELIVERY
Export • Import Ltd.

KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road, Toronto, Ontario Canada M6S 2Y4
1-800-265-7189
в Торонто (416) 761-9105
e-mail: nsemczys@aol.com

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

НАДІЙНО І ШВИДКО до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
ВІЗИ • АВІАКВИТКИ
ЗАПРОШЕННЯ до Канади і США
СТРАХУВАННЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ

НАЙДЕШЕВШІ МІЖНАРОДНІ ТЕЛЕФОННІ РОЗМОВИ

Пам'ятайте – як посилати, літати, чи телефонувати – то тільки через КАРПАТИ!